

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

Veto sprak met Lode Van Outrive

«Wat nu gebeurt is puur machtsexhibitionisme.»

Iedereen is het erover eens dat de rijkswacht woensdag 19 februari jl. ongemeen brutaal optrad. Leuven dan toch een oefenkamp.

Iets na de middag zijn in de Dagobertstraat, een schier eindeloze kolonne donkerblauwe en witte busjes gearriveerd. Ze zijn ook deze keer vergezeld door de 'waterkanonnen'. Een quasi-nieuwigheid zijn de BDX-tanks en de 2 eskadrons paarden. De "doorgaans goed geïnformeerde bronnen" hebben de Leuvense journalisten in het oor gefluisterd als zou de rijkswacht die avond 1200 manschappen 'in de strijd' werpen.

We schrijven 17 februari en om 20 u. wil het TAK betogen voor Vlaams Zelfbestuur ten einde de Vlaamse gelden aan te wenden om Vlaamse arbeidsplaatsen te redden. Om 19 u. hadden een aantal progressieve organisaties een tegenbetoging aangevraagd, om de eenheid tussen Vlaamse en Waalse arbeiders te benadrukken, tegen elke verdeelingspolitiek die enkel in de kaart speelt van een Vlaamse burgerij. De tegenbetoging is verboden en omstreeks 19.30 u. wordt in *De Valk* een meeting georganiseerd, waaraan een 350 mensen deelnemen. Even later blijkt dat de ordestrijdkrachten heel het terrein van De Valk hermetisch afgesloten hebben, en iedereen zonder slag of stoot oppakken die De Valk verlaat.

Via klim- en stuntelwerk kunnen toch een aantal ingesloten in het kafee *Politika* geraken, gelegen in de Tienstraat. Als de TAK-stoet er passeert omstreeks 21.30 u. is het wederzijds uitschelden geblazen. Rond 22 u. is de betoging afgelopen en keert vrij vlig de rust weer in de stad. De stoere ordestrijdkrachten komen nu om het kwartier met al hun materiaal de Tienstraat opgereden, waarbij, eenmaal vóór *Politika*, een aantal rijkswachters 'elkens uit hun combi's springen en een aantal argeloze buitenstaanders

oppikken. Rond middernacht wordt de zoveelste zinloze charge uitgevoerd vóór *Politika*, en wordt voor de zoveelste keer een combi vol met buitenstaanders gevuld. Iemand uit het kafee kan ditmaal niet langer de ergernis om deze provocaties over zich heen laten gaan, en smijt een glas op straat, ver buiten iemands bereik...

Een 100-tal rijkswachters bestormen hierop het kafee, en iedereen wordt met een aantal tikken van de matrak bewerkt, en vervolgens afgevoerd naar de kazerne. Zelfs in de studentenkoten boven het kafee worden mensen buitengehaald. Een dag later wordt bekendgemaakt dat iedereen die zich in *Politika* bevond, zal vervolgd worden wegens... bedreiging van de rijkswacht.

Een gesprek hierover met de Leuvense criminoloog Lode Van Outrive:

VETO: Kan dat zomaar in de Belgische democratie? Eerst sluit men 300 mensen op in De Valk, en pakt men iedereen op die het waagt een voetje buiten te zetten. Vervolgens als alles reeds een tweetal uren afgelopen is, valt men in *Politika*

binnen, sleurt men zelfs in de studentenkamers iedereen buiten.

VAN OUTRIVE: Het juridisch instrumentarium waarover deze mensen beschikken is zo ruim, en zo weinig genuanceerd en gespecificeerd dat je altijd wel een of andere referentie vindt naar een beschermende wettekst. Heel de aktie rond De Valk wordt aldus beschouwd als een preventie-aktie in functie van de openbare ordehandhaving. Men kan altijd zeggen dat men informatie gekregen heeft, om deze aktie te verantwoorden. Het is natuurlijk nooit te controleren van wie die informatie eigenlijk komt. Komt die informatie van provocateurs, of is die uitgevonden? Wat betreft de inval in *Politika*, kan men natuurlijk altijd een publieke plaats binnentreden en er identiteitscontrole doen, eventueel er administratief, mensen meenemen. In de studentenkamers boven *Politika* binnentreden, dat is illegaal. Men moet in dat geval een bevel tot huiszoeking hebben. Als men in bewoonde vertrekken wil binnengaan, kan dit enkel op verzoek bv. op hulpgeroep, of in geval van betrapping op heterdaad. Maar wat is dat? Is zo'n glas naar beneden gooien een betrapping op heterdaad? Je kan dat weer ruim uitleggen, en vervolgens weer een juridische grond vinden. Buitenlanders hebben ons dat reeds doen opmerken, toen we hun vragen stelden over de uitbreiding der politiebevoegdheden in West-Duitsland en Italië. Die mensen antwoordden ons: *Kijk eens naar uw eigen wet op de rijkswacht van 1957. Wat laat die allemaal niet toe. Ge moet niks zeggen van andere landen. Ook bij u zijn de juridische instrumenten voorhanden om ik weet niet wat allemaal te doen...*

VETO: Is dit harder optreden van de rijkswacht te kaderen binnen een bredere tendens in de evolutie van de rijkswacht, of is het een alleenstaand feit?

vervolg zie p. 9

WEEKBLAD. Jg. 8. '81-'82. Nr. 20, dd. 25 februari 1982.

V.u. Bruno Leynse. Van Evenstraat 2 D, 3000 Leuven

Redacties op vrijdag 18.30 u. op 't Stuc, Van Evenstraat 2 blok D, 1ste verdieping

Nr. 21. Actualiteitsartikelen ten laatste op maandagmorgen 1 maart 1982
Nr. 22. Artikelen binnen op vrijdag 5 maart. Actualiteit op maandagmorgen 8 maart.

ADVERTENTIES. Idem als actualiteit ZOEKERTJES. Resp. op 1 maart en 8 maart 's morgens.

ZUID-AFRIKA:
(LAATSTE) BRIEF

P. 2.

INTERVIEW

BLZ. 5

KARNAVAL EN

KARNAVAL

GRATIS OPLEIDING
OP
FOTOZETMACHINE
AANGEBODEN
TE LEUVEN

Het verrassende bericht loopt op de redactie binnen dat een organisatie die zich «Veto tijd- en zetwerk» noemt en gevestigd is in de Van Evenstraat 2D te Leuven, gratis een opleiding op een fotozetmachine aanbiedt voor iedere student die zich spontaan aanbiedt, 's maandags tussen 14 u en 15 u 30, op het eerste verdiep. U kan niet alleen dan leren 'zetten', maar tevens een afspraak maken voor een andere dag dan de maandag. *De lezer wordt gewaarschuwd dat sommige personen in deze crisistijd van de goedgelovigheid van arme werklozen gebruikmaken. Mocht u toch eens gaan kijken, laat de redactie dan de afloop weten.*

Het weer zat mee, de publieke belangstelling was navenant en burgemeester Vansina is een harem rijk. Ondanks het verminderde startgeld dat door de Leuvense biermultinationals aan de deelnemende groepen werd uitgedeeld. De slogans zijn doordenkertjes maar draaien allemaal rond het heffen aan de toog. 'Spenderen doet renderen', maak dat maar eens aan Declercq wijs. De dalende koopkracht zal ook zijn effect hebben op de omzet van getriek vocht op de Oude Markt. Maar voor de tweede en derde trein van start gaat, nog even in de beurs getast, de kleren van opoe en omeoef van uitheemse volkeren of gewoon het zjarste assortiment aangetrokken en tot de zonsopgang de benen uitslaan en wat vitaliteit ventileren voor de grote trek naar de blok toe. 'Geef ons geld, geen verk., onnozelaars!' 't Zijn immers 'otten die werken, vooral op Dolle Dinsdag. Maar de publieke opinie trekt op Aswoensdagmorgen naar het werk, na een beroerde nacht vol voetzoekersknallen, studentenfanfanes en T.D.-gedreun en dronkemansgelal. Een studentenberoeving 'die eigen is an het wezen van de universiteit' zou Pierre de Souter zeggen. Zoals het monster van Loch Ness dook studentenstad Leuven weer op om daarna te verdwijnen in de kolommen van Veto.

Lucien

Een lid van de groep die onder het motto «recyclage» met biervaten rondzoude en ijverig telefoonboeken blokte. De student in de crisis.

LEZERSBRIEVEN

Zuid-Afrika: recht op antwoord

In Veto nr. 15 komt Zuid-Afrika andermaal aan bod. Ditmaal is het Jan Vanheulekom die met betrekking op ZA een 'recht op vragen' opeist, wat hierop neerkomt dat ZA andermaal in de verdorie wordt gedwongen. De zwarten in ZA zijn een verdruchte meerderheid, uitgeleefd en levend in ellendige omstandigheden, dit alles door de schuld van de blanken, dit is zowat de kern van Vanheulekoms betoog.

Een dergelijk standpunt moety uiteraard gemotiveerd worden en daarom illustreert Vanheulekom zijn betoog uitvoerig met een dagboekrapport van Jan Van Riebeeck uit de zeventiende (sic) eeuw, een artikel uit de *Rand Daily Mail* en een citaat van een hoogleraar aan de Witwatersrand University. Tussendoor oordeelt Vanheulekom het nodig een aantal te lanceren op de redactie van *Ons Leven*, die te veel gebruik zou maken van "ambassadeliteratuur", alsmede op mijn bronnen. Net zoals in België is de pers in ZA sterk in ideologische stromingen terechtgekomen. Nu blijkt dat Vanheulekom telkens de (Engelse) oppositiestemmen laat klinken. Hoe geloofwaardig is hij bijgevolg? Wel, laat ons de hele zaak vergelijken met een analoge situatie. Zoek op een handige manier enkele geschikte citaten uit bv. *De Morgen* of ons aller *Veto*, ga op zoek naar een citaat van een of andere prof die je stelling kracht kan bijzetten (je hoeft je in je keuze niet te beperken tot de KUL), en je kan een prachtige collage samenstellen om de onwetend buitenlander te doen inzien dat in ons land enkel de belangen van het "grootkapitaal" meetellen. Of dit daarom genuanceerd is, is een andere kwestie...

Nu zal ik Vanheulekoms artikel niet helemaal afbreken. Het bevat stellig enkele goede elementen. Denken we maar aan de woordkeuze. Vooral de passage over de Broederbond "het geheime blanke genootschap", "de meest exclusieve en invloedrijke ondergrondse beweging in de Westerse wereld" is subliem. Alleen, mijnheer Vanheulekom, u overtrekt de zaak een beetje. Veel geheimen zijn er rond de Broederbond al lang niet meer, en zijn invloed is evenmin denderend. Van mij zult u deze argumentatie wellicht niet aannemen, dus geef ik maar een andere bron (*South Africa: Time Running Out. The Report of the Study Commission on U.S. Policy Toward Southern Africa*) die nochtans niet mals is voor ZA.

Meneer Vanheulekom, u beweert ook: "Neem je echter het verzet tegen de apartheid u serieus, informeer je je over hoe de verdrukten zelf over hun situatie denken, lees je de publicaties van studenten, academici, journalisten, religieuzen e.a. die hun lot verbonden hebben met dat van de verdrukte meerderheid (... dan kom je tot de conclusie dat er in ZA iets moet veranderen)." Nu beschik ik over heel wat literatuur in dit verband en ik moet toegeven dat ik in vele gevallen overtuigd ben van de oprechtheid van de opposanten. Terzelfdertijd moet u echter ook de keerzijde van de medaille durven bekijken. Heel wat van de propaganda tegen ZA die te vinden is bij Anti-Apartheidcomitee's is geïnspireerd op de standpunten van het ANC, PAC en aanverwante. Wellicht, Meneer Vanheulekom, weet u ook wel dat het ANC helemaal niet beschaamd is om ook al eens een bommetje te plaatsen, dat het daarom veeleer de naam terroristenorganisatie dan bnevrijdigsbeweging verdient, dat het bovendien maar een kleine minderheid der zwarten vertegenwoordigt, en dat ze dor hun aanpakken enkel maar politie-optreden en arrestaties uitlokken (hoëzer ik dit ook betreur), wat dan weer een aanleiding is om te huilebakken over het "repressief optreden van het Z-Afrikaanse politieapparaat". Eén zaak hebben de ANC-leden wel, nml. aanleg voor public relations (hun publicaties zijn meestal een aaneenschakeling van leugens), en hierdoor slagen ze erin de wereldpers hun standpunten tot de haren te laten maken.

Terloops nog dit: ik hoop u niet te desillusioneren maar de actie uitgaande van de academici en studenten van de Witwatersrand Universiteit zou ik maar niet overroepen. Zelf heb ik met meerdere studenten aan de "Wits"-gesproken en allen vielen ze omver te vernemen dat de acties aan hun universiteit zo ver weerklink vonden. De hele zaak, zo vertelden ze me, ging uit van een kleine minderheidsgroep, en was blijkbaar flink overroepen.

Vanheulekom heeft het ook over de uitbuiting van de thuisland. Zwaarklinkend woordgevoel uiteraard. Maar waarom, meneer

Vanheulekom, hebt u het nooit over de miljarden die Pretoria jaarlijks aan de thuisland schenkt om daar de gezondheidszorg, het onderwijs e.a. te ontwikkelen? En kom nu niet af met het dooddoenerij dat dit geld in prestigeprojecten wordt gestoken, want ik weet wel beter. Het past uiteraard in de kraam van AKZA e.a. verwoede anti-ZA krijers de thuisland als armierige reservaten voor te stellen. Maar misschien kan ik als repliek daarop een Transkeise citeren die ik tijdens een bezoek aan ZA ontmoet heb (hoewel ik weet dat een bezoek aan ZA voor AKZA helemaal geen referentie is, schrijven zij immers niet vol laudunkendheid over KUL-stagiairs geneskund die een tijd in ZA gaan doorbrengen: "Meestal komen zij als potentiële ambassadeurtes voor het regime terug." (Veto 9)): "Nu je toch hier bent, moet je zeker Transkei bezoeken, het is zeer mooi".

Ik heb in een vorige lezersbrief reeds gezegd en de sommige die Pretoria ter beschikking stelt voor het leefbaar maken van Soweto. Ik zou ook cijfers kunnen aanhalen voor andere townships. Ver van mij te beweren dat er geen armoedige toestanden bestaan in ZA. Alleen wil ik begrip vragen voor de diverse moeilijkheden waar ZA zich voor geplaatst ziet. Ik heb in "ZA: Overdreven negativisme" hier reeds op gewezen. Iets dergelijks wordt door Vanheulekom als cynisme bestempeld. Verdere uitwijding hierover beschouw ik bijgevolg als zinloos.

ZA is een "Utopia" en er zijn onbetwistbaar zekere onrechtvaardigheden (die ik afkeur). Wanneer echter de kritiek uitmond in een hol verbalisme volg ik niet meer. Ik geef grif toe dat er nog één en ander moet veranderen in ZA (die veranderingen zijn trouwens aan het komen) maar ik weiger te denken in termen van revolutie en vrijheidsstrijd (een mooi klinkende naam voprop gewapend verzet). Iets dergelijks heeft nog nergens in Afrika voor een oplossing gezorgd en heeft meestal enkel ellende voor de bevolking gebracht.

Daarom, voor ANC en ideologische aanverwanten, de volgende citaten uit de mond van thuislanders (doorgaans doodgeverfd als "the puppets of Pretoria"):

Buthelezi (KwaZulu): "Stop agitating for a bloodbath for other people to bade in."
Ma.gope (Bophuthatswana): "In an age wich has to suffer so cruelly under perhaps more than the usual share of paradoxes, there is oner irony wich stands out most painfully: I can stand up, as a politician and statesman, to talk about a program for peace and reconciliation, ans seriously mean every word I am saying. But when one says so, then one is told with irritated impatience: "You are not with it. You are nothing but a poor old fool, so thoroughly brainwashed by the establishment, that you will deservedly carry the chains of slavery right into your grave." ■

Chris Vervliet

Bij wijze van antwoord

In tegenstelling tot een vroegere repliek (veto 11) op een brief van Chris Vervliet, waarin hij weigerde op "feiten, bronnen, cijfers" in te gaan om alle aandacht te leiden naar de essentie van het Zuid-Afrikaanse systeem (17.000.000 zwarten worden in hun eigen land de les gespeeld door 4.500.000 blanken), zal ik hier toch antwoorden op zinnen en woorden van Chris Vervliet. Misschien helpt dat wel. Leuk vond ik de logika rond de té geselecteerde bronnen van AKZA, waarbij de schrijver aantoonde hoe je met gefilterde citaten zelfs kunt aantonen dat in ons land enkel de belangen van het grootkapitaal meetellen. Ik dacht, maar ik kan verkeerd zijn, dat "men" juist met alle mogelijke middelen tracht aan te tonen dat dit toch niet waar is.

Grof vond ik het woordgebruik rond het ANC. Het is goedkoop de politieke relevantie van het Nationaal Congres te vertrapelen door de dooddoeners (cynisch...) "bommetjes en terrorisme" uit de zak te halen: iets in de criminaliteit duwen is daarvoor nog altijd geen argument. Zeggen dat het ANC alleen op een minderheid kan rekenen en enkel repressie uitlokt is bijna belachelijk. Een voorhoede van een bevrijdingsstrijd is een beerte groep, die haar militaire activiteit ent op de jaarlijkse drang van het volk, waarvoor gevochten wordt. "Terrorisme", een woord dat ik niet graag gebruik als het doel ervan een grote groep is, is in ZA (en niet alleen daar natuurlijk) een strategie en een ideologie. Dat die strategie niet door iedereen beaamt wordt, is uiteraard een waarheid als een koe (dat is immers het essentieel verschil tussen een voorhoede en een achterhoede aanpak).

maar de fundamentele basis, het doel dat wordt beoogd, is een meerderheidskenmerk. Als de gewapende strijd op een langere traditie kan buigen, worden dingen als de militaire strategie wel door een meerderheid goedgekeurd en zelfs gesteund. Als je hiervoor voorbeelden zoekt, denk dan eens aan ETA(m), IRA en de volksleger van Midden-Amerika... Rond die uitgelokte repressie draait de auteur dan de logika ondersteboven. Het is op zijn minst vreemd de slachtoffers van de repressie de schuld van die repressie te geven, omdat ze zich niet kunnen verzoeken om de premissen van het systeem, waarin ze moeten leven. En om het hoofdstukje ANC af te ronden moet ik nog een vraag kwijt rond de invloed van het ANC op de wereldpers. Weet Chris Vervliet nog waarom Vorster van de politieke scène verdwenen? (Om hem op de goeie weg te helpen: het had iets te maken met pers, invloed en een pak geld).

Zwaar insinuerend vond ik "vrijheidsstrijd heeft meestal enkel maar ellende voor de zwarte bevolking gebracht". Dat ruikt naar een gedachtegang als "zwarten alleen kunnen niets en veroorzaken alleen maar miserie". Als Chris Vervliet met zijn argument de situatie in Zaire bedoelt, moeten we hem echter gelijk geven, mis deze kleine aanpassing: "Zwarten die marionetten zijn van blanke economische machten veroorzaken alleen maar miserie."

Naief vond ik tenslotte de zinsende "de

'miljarden, die Pretoria jaarlijks aan de thuisland schenkt... SDinterklaas spelen met het zwet van anderen ten voordelen van hen die gezwet hebben, kan iedereen en lost allesbehalve een uitbuitingsituatie op. Wat Vervliet wil aantonen in dit verband met "Transkei is zeer mooi" is mij totaal onbekend. *Wij weten uit betrouwbare bron dat El Sador ook zeer mooi is. Of moeten we er nog een tekeningetje bij maken?* ■

Filipep Canfyn

Met bovenstaand redaktioneel antwoord wil de redactie de ZA-polemiek stoppen. Veto 9, 11, 12bis, 15 en 19, het is genoeg geweest. Veto heeft wel voor een waardige afsluiter gezorgd: op pagina 5 van dit nummer vind je een gesprek met een zwarte Zuidafrikaanse student, die te Leuven studeert. Zo hebben we alles gehad: een tegenstander, een verdediger en tot slot iemand die de Apartheid aan de lijve heeft ondervonden. Voor dat laatste hadden we eigenlijk een interview gepland met een blanke Zuidafrikaanse vakbondsvetgenoot, maar die is ondertussen gestorven...

de redactie

Kursus Nuttin

Weer is het februari. Weer is er beroering in verschillende faculteiten rond de cursus (sociale psychologie) van Nuttin jr. Weer wordt aan de zaak de nodige ruchtbaarheid gegeven. (Veto 17 en 18)

"Weer". Inderdaad. Vorig jaar, rond dezelfde tijd, is er over heel deze affaire ook al veel vergaderd en is er in Veto weken na mekaar een hele polemiek geweest (waarbij er voortdurend en langs alle kanten met cijfers werd gevoelend). Het bleek toen vrij moeilijk om onderbelzinnige konklusies te trekken, onder meer wegens het feit dat verschillende technische elementen (zoals bladformaat, recto-verso druk of niet) samen meespeelden? Maar helemaal een soepje werd het wanneer bleek dat op jaarvergaderingen meer dan eens verwrongen cijfers en onjuiste informatie werd doorgegeven - dit wellicht om de ambianc te vergrotten. Ook in Veto werden eerst enkele "schandalige" cijfers gepubliceerd, die pas later "vervolgdigd" werden. Op de koop toe werd heel de discussie geregeld overgoten met allerhande verduidelijkingen (o.m. over enorm hoge auteursrechten) die nooit ten gronde gestaafd werden, maar toch goed van pas kwamen om de heilige voorwaardigheid van velen wat aan te wakkeren.

Dit jaar zijn de poppen weer aan het dansen. Al erg vroeg, nota bene vóór er al ooit cursus was gegeven, werd "tot de aktie overgegaan". Hoe kan dit? In het beste geval kan je veronderstellen dat licentiestudenten op erg overtuigende wijze hun bekommernissen en frustraties aan hun opvolgers hebben doorverteld. Maar naar mijn gevoel ruikt hier iets verdacht veel naar agitatie.

Ivan Van Mechelen

Lucien's corner

■ Verleden week donderdagavond passerden enkele leden van de KVHV-fanfare al toetend en blazend door de Munststraat. Uit de Libertat komt een struise kreel in het deurgat staan en met zware stem vraagt hij waar Léon Degrelle is, hij roept "fascisten" en "Sieg. Heil" met de passende groet erbij. De rolluiken van de PvdA-boekhandel "Aktief" zijn nog altijd neergelaten en er staan houten panelen voor de ramen aan het balkon.

Uit de heroïsche verhalen na de bewuste nacht blijkt echter dat de vijandschap niet zo ernstig was. Beide partijen waren opgetogen over het spektakel aan Politica en het Huis der Rechten. De bucht van het verzet, het café van Pol en Soc, werd in het licht van de straatantlucht bekogeld met voetzoekers en stukken hout en onder veel geul, gejoel en geroep kregen de fascisten wat huisraad van Politica naar hun hoofd goegoid, dit alles overspoken met Dijkwater uit het waterkanon. Politica had met het gedwongen verblijf van het AFF in zijn lokalen 10 000 fr

inkomsten die avond. Terwijl de politie binnenhield in Politica tot de flaminganten gedaan hadden, werd dan aan de ramen en de balkons van het Huis der Rechten en Politica gelachen en geroepen, voorbijgangers kregen commentaar, er werden over de flinken moppen gestapt: "Hé, nummer drie, uw broek staat open!"

Het is de rijkswacht die de menselijke schade heeft aangericht. Ze heeft de toegelaten betoging van TAK met verdacht veel beroepsjijver beschermd. Meer redelijke rijkswachters vertelden ons over de stenen en glazen waarmee ze bekogeld werden, maar dat leek soms meer een aanleiding dan een gegrondde reden. Zo b.v. werd aan de Erasmus een steen door een kombuurt goegoid. De bemanning walf binnen in de Erasmus, een woedende flik slaat de eerste de beste student die voor hem staat een gekloven lip, om van de herrie af te zijn haalt de cafésbaas ergens een langharige uit de hoek, die dan door

de flinken wordt meegenomen. Vanuit de kombi hoor ik hier schreeuwen van de pijn, de ware dader was wellicht al lang weg.

■ Al dat leed had kunnen vermeden worden. Het AFF had beter de betoging voor het zelfbestuur dat uit heel Vlaanderen slechts zeshonderd man weet te bewegen, laten doorgaan en had dan na een week mobiliseren een betoging van zesduizend man kunnen opzetten om zo op vreedzame wijze aan de mensen te tonen dat communautair gekrakerel voortblijft aan de dieperliggende oorzaken van de crisis, dat het gemakkelijk en nutteloos is van de crisis af te wettelen op "de luie walen" en dat de democraten in dit land hog talrijker zijn dan de fascisten. Met fysieke confrontatie te zoeken, schiet de actie aan zijn doel voorbij: dan gaat het over fascisme en rijkswachtbuitelingen. En dat kan de publieke opinie (nog) niet veel schelen.

Lucien

In kwestie studieduurverlenging tot 9 jaar.

STUDENTEN GENEESKUNDE HALEN SLAG (BIJNA) THUIS

'Eet meer ministers' en andere slogans uit de dokters-in-spé betoging, waar ook een belangrijke Waalse delegatie aan deelnam.

Donderdag 18/2 bewezen de studenten geneeskunde dat de opleiding vooral hun zaak is en dat zij niet dulden dat over hun hoofd heen beslissingen daaromtrent genomen worden. Met meer dan 3000 betogers trokken ze — met hun eisen — door Brussel.

De Leuvense studenten waren veer 600 man) of 50% van het veruit de grootste groep (ongeveer 600 man) of 50% van het aantal bereikbare studenten: een

succes!

Die dag werden de lessen trouwens opgeschort om de professoren te laten weten dat het menens is en hen op hun verantwoordelijkheid te wijzen die ze weigerden op te nemen. In de voormiddag bereidde men de betoging voor

(leuzen en liedjes werden ingestudeerd, spandoeken en bordjes in mekaar getimmerd. 's Middags trok een grote groep naar Alma II om ook de andere studenten in te lichten over onze problematiek. Een grote groep, ca. 300, vertrok dan reeds om 13 u 00 met de fiets naar Brussel. Het aangename werd zo aan het nuttige gekoppeld. Het moet hier van het hart dat verantwoordelijken op Sociale Raad het verzuimd hebben om het weinige te doen waarvoor we hun hulp vroegen en ons zo op het laatste moment nog voor praktische problemen stelden. Daarom zullen we in het vervolg alles zelf doen, zonder vrijgesteld en zonder problemen.

Gans deze actie bewijst dat mits een goede en eerlijke voorlichting de studenten bereid zijn om voor hun rechten op te komen, en met resultaat.

Resultaten?

Om te bewijzen dat er resultaten waren is het nodig een bondige schets te geven van wat vooraf ging.

Op 24/4/81 keurt de Hoge Raad, een adviescommissie van de minister van Volksgezondheid waar vooral het syndicaat Wijnen de plak zwaait, een ontwerp goedgekeurd een postgraduaat van twee jaar voorzieft voor de huisarts. De faculteiten geneeskunde liggen echter dwars en minister Dhoore weigert te teknen.

In januari 82 komt er een persnota van een werkgroep binnen de VLIR samengesteld uit vertegenwoordigers van de universiteiten en huisartsenverenigingen. Deze is tamelijk dubbelzinnig opgesteld en voorziet ook in een postuniversitaire beroepsopleiding voor huisartsen welke nachts in een eigen praktijk mogen beginnen. Deze nota werd door de voorstanders van het voorstel van de Hoge Raad aangegepen om te bewijzen dat nu ook de universiteiten voor een

postgraduaat/zijn ze dringen er bij de minister (ondertussen Dhaene) op aan om het ontwerp van de Hoge Raad maar vlug te ondertekenen; iedereen was er immers voor. Zo werkt onze democratie: machtsgroepen infiltreren in ministeriële kabinetten, bewerken de minister en argumenteren met dubbelzinnige adviezen. De echte belanghebbenden, studenten en patiënten, staan volledige buitenspel. Hun resjes nog de onconventionele middelen: staken, bezetten en betogen. Dat deden we dan ook. Dit alles kreeg een ruime aandacht in de pers en reacties van betrokken instanties bleven niet uit.

1 Rector Clara verklaart achter ons platform te staan (beter opleiding binnen 7 jaar, geen H.A. specialist).

2 De decaanen van alle universiteiten verklaren dat een specifieke opleiding binnen 7 jaar mogelijk is.

3 De werkgroep van de VLIR verklaart dat de praktische opleiding bij voorkeur gebeurt terwijl men werkt in een eigen praktijk en onder eigen verantwoordelijkheid.

4 De WVVM steunt grotendeels de studenteneisen en spreekt klaardere taal dan voorheen: ze pleiten voor een specifieke huisartsenopleiding maar een verlenging van de huisartsenopleiding is hiervoor niet nodig en zelfs tegen aangewezen. Verder stellen ze dat het onderscheid tussen erkende en niet-erkende huisarts psychologisch negatief werkt.

5 Min. Dhaene, die ei zo na het ontwerp reeds getekend had verklaart dat hij geen beslissing zal nemen zonder alle belangstellenden (ook de studenten) gehoord te hebben.

6 In de stuurgroep van de VLIR zal ook studentendelegatie kunnen meewerken aan de verdere profilering van de huisarts en zijn opleiding.

Preses Medica

ALTERNATIEVE COLLEGES OVER VREDESPROBLEMATIEK IN ALLE FAKULTEITEN.

Op maandag 1 maart a.s. zal voor de eerste maal aan de K. U. Leuven een Universitaire vredesdag georganiseerd worden, nadat die datum reeds sinds enkel jaren door verschillende universiteiten en instellingen van hoger onderwijs in binnen- en buitenland werd uitgeroepen tot een jaarlijkse dag van studie en bezinning over de vrede. Daarbij is het o.m. de bedoeling dat in alle faculteiten alternatieve colleges over de vredesproblematiek zouden doorgaan.

De academische raad besliste inderdaad op 15 januari II. dat op 1 maart de lessen mogen geschorst worden, en vervangen door informatievergaderingen over dit onderwerp.

De probleemstelling van deze themasessies zal uitgewerkt worden volgens het specifieke interessedomein van iedere faculteit, doch door het uitnodigen van deskundigen uit andere vakgebieden kan ook de interdisciplinaire aanpak aan bod komen (een lijst van bereidwillige sprekers ligt ter beschikking op het contactadres: Frans Devenyns, Bogaardenstr. 1, 3000 Leuven, tel. 016/23 49 21). Alle studenten worden trouwens langs deze weg uitgenodigd hun medewerking te verlenen aan deze 'vredescolleges'; in alle faculteiten werden alvast de nodige contacten gelegd met het oog op de concrete organisatie van de lessen.

Ook 's avonds worden nog verschillende activiteiten gepland, die allen zullen doorgaan in Alma II. Zo wordt vanaf 18 u. een vredesmaaltijd opgediend. Terzelfdertijd zal ook de mogelijkheid geboden worden zich uitgebreid te informeren over het vredesthema, en dit door middel van een boekenbeurs met deelname van de verschillende Leuvense boekhandels, stands van de diverse Vlaamse vredesbewegingen, en een aantal diareksen en videomontages.

Nadien start een debat over een onderwerp dat ongetwijfeld alle studenten kan interesseren, nl. de Belgische wapenindustrie en handel. Aanleiding daartoe is de erg boeiende en uitstekend gedocumenteerde studie die hierover begint dit jaar bij de Leuvense uitgeverij Kritak verschenen: *Van Zwaarden tot Ploegijzers. De omschakeling van de Belgische wapenindustrie*. In dit boek wordt heel wat informatie over de omvang van die Belgische wapenindustrie verzameld, en meteen ook een aantal reconversiealternatieven geschetst. Eén van de auteurs zal de voornaamste gegevens van dit

actueel werk toelichten, terwijl aan de discussie ook zal deelgenomen worden door Wivina Demeester (CVP), Louis Van Velthoven (SP), Willy Kuypers (VU), Heman Candries (YEV en FLAG), Roger Engelen (Vakbondsaangevaardigde van FN-Herstal) en een afgevaardigde van de Minister van Buitenlandse Betrekkingen (onder voorbehoud).

Eveneens in het kader van deze eerste Vredesdag komt de befaamde Noorse vredesonderzoeker Prof. Johan Galtung naar Leuven. Hij zal op woensdag 3 maart te 20 u. 30 in de Kleine Aula van het Maria-Theresiacollege een uiteenzetting geven over een onderwerp dat door de recente discussie over de mogelijke plaatsing van nieuwe kernreactoren op ons grondgebied ongetwijfeld erg actueel is, nl. het zoeken naar alternatieve veiligheidsmodellen voor Europa.

Johan Galtung - die reeds twee jaar terug in Leuven een druk bijgewoonden en opmerkelijk interessante voordracht hield voor de Vereniging voor de Verenigde Naties - werd, na een opleiding als wiskundige en socioloog, oprichter en eerste directeur van het Peace Research Institute in Oslo, en eveneens oprichter en eerste hoofdredacteur van het 'Journal of Peace Research'. Tevens was hij gedurende acht jaar hoogleraar in de vredeswetenschap aan de universiteit van Oslo. Sinds '77 is Galtung projectleider aan de UNO-universiteit in Genève, en doceert hij aan het Geneefse Instituut voor Ontwikkelingsstudien. Zijn meest bekende werk is waarschijnlijk de systematische en kritische studie die hij schreef over de EEG, nl. «De EEG als nieuwe supermacht»; daarnaast zijn er talrijke boeken en artikelen van hem verschenen, o.a. over de methoden van

theorievorming en onderzoek, over revoluties, over China, over de nieuwe internationale en economische orde, over structureel geweld, over geweldloosheid, over ontwapening, over imperialisme, over de buitenlandse nieuwsberichtgeving...

Tevens werden er naar aanleiding van deze eerste Universitaire Vredesdag reeds plannen op langere termijn uitgewerkt; zo zal een inventarisatie gemaakt worden van studenten, academici, wetenschappers, administratieve en technische personeelsleden, fakultaire werkgroepstuentenorganisaties enz., die aan de K.U. Leuven op een of andere wijze met de vredesproblematiek bezig zijn. Er zullen eveneens voorstellen geformuleerd worden met het oog op de mogelijke realisatie van een interdisciplinair en onafhankelijk vredesinstituut aan deze universiteit.

Deze vredesdag kan dus ongetwijfeld een concrete aanzet betekenen voor een permanente aanpak van de vredesproblematiek aan de K.U. Leuven. Het is dan ook van het grootste belang dat zoveel mogelijk studenten eraan deelnemen. Wie trouwens meer informatie wil ontvangen over dit initiatief en/of in de toekomst actief wenst mee te werken, kan daartoe steeds contact opnemen met Frans Devenyns op het reeds vermelde contactadres.

AGENDA EERSTE UNIVERSITAIRE VREDESDAG AAN DE K.U. LEUVEN

Maandag 1 maart.

□Gans dag: alternatieve colleges over de vredesproblematiek, in alle faculteiten. (voor meer informatie, raadpleeg de valven).

18 uur: vredesmaaltijd en vredesbeurs, in Alma II.
20.30 uur: debat over de Belgische wapenindustrie en -handel, met o.a. Wivina De Meester, Louis Van Velthoven, Willy Kuypers, Heman Candries, Roger Engelen en Marc Deneer, in Alma II.

□Woensdag 3 maart.

20.30 uur. Uiteenzetting over alternatieve veiligheidsmodellen voor Europa, prof. Johan GALTUNG, in de Kleine Aula.

Academische Raad 144 Nieuwe computerexploitatie mag niet méér kosten.

Maandag 15.02. j.l. aflevering 144 van de AR. Er stonden een zestal topics op de agenda. Een aantal daarvan kregen speciale aandacht van de vergadering. Een overzicht van de voornaamste besluiten.

Rekencentrum

Prof. dr. Jacques Van der Eecken, voorzitter van de Raad van Beheer van het Universitair Rekencentrum en prof. Dr. Hugo Van de Vel, hoofd van het Dagelijks Betsuur van het URUC, stelden de problematiek van het Rekencentrum voor. De lezer herinnert zich dat de uitbatingspartner van de KUL begin oktober 1982 de samenwerking zal verlaten, zodoende de totale exploitatie ten laste van de KUL latend. Dit voorval heeft een aantal gevolgen: ten eerste de overname van de grote IBM 3033 computer door de KUL, ten tweede de vermindering van de service-grad aan de gebruikers (door het wegvallen van het Orda-B personeel) en ten derde een aanpassing van de prijs van een computerpunt (met de bedoeling de inkomsten te verhogen).

Van der Eecken stelde dat men moet zoeken naar een strategie op lange termijn i.v.m. de computerpolitiek van de KUL. Als voornaamste uitgangspunten poneerde hij allereerst dat de universiteit moet kunnen beschikken over een centraal zwaar systeem, dat IBM of IBM-compatible is, en over een goedkoop interactief systeem en verder dat de kosten van de uitbatung, zowel werking als personeel moeten gerecupereerd worden door een rechtvaardig bronnentalloccerend (sic) prijsstelsel. De Raad besliste de concrete uitwerking van de computerpolitiek na het weggaan van Orda-B over te laten aan de Raad van Beheer van het URUC. Wel stelde de Academische Raad dat de exploitatie van het URUC geen frank meer mag kosten aan de universiteit. De mogelijkheid voor samenwerking met een nieuwe commerciële partner wordt onderzocht.

Ontwikkelingssamenwerking

De AR keurde een overeenkomst met het ministerie van ontwikkelingsamenwerking enerzijds en de Vlaamse universiteiten anderzijds goed. Concreet resultaat van deze overeenkomst is dat de nationale kredieten voor universitaire ontwikkelingsamenwerking op een 50%-50% N/F basis zullen verdeeld worden en dat de Vlaamse universiteiten in de school van de VLIR de verdeling van de projecten en de kredieten dienen te benediciëren.

Reorganisatie Landbouw

Decaan Jan Uytterhoeven stelde een programmahervorming van de laatste jaren landbouwingenieur voor. Het resulteert in een vermindering van de versnippering in specialiteitsrichtingen en men kan hier dus spreken van een rationalisatie. Globaal gezien zal het geen bijkomende investeringen in op te richten labo's met zich meebrengen. Het is onder deze voorwaarde dat het voorstel goedgekeurd werd.

Verder

De raad nam kennis van het werkdocument drie van de gewone begroting 1982. Hierin zijn de beslissingen van de vorige AR geconsolideerd. Het bevatte dus geen nieuwe gegevens. Groepsvoorzitter Walter Van Gerven riep tot slot nog op tot een discussie over de te voeren politiek i.v.m. benoemingen van titulaireren op vakken. Hij deed dit aan de hand van de vakante betrekkingen. Dit onderwerp zal ongetwijfeld nog op de dagorde komen.

Jan Sempels

KERN-ENERGIE : Gevaren van lage stralingsdoses onderschat ?

WAAR HET OM GAAT ...

Kernenergie kent heel wat tegenstanders en even radicale voorstanders. Tegen kernenergie zijn beschouwd men als 'in', zoals men ook tegen atombewapening is en vóór 'kleinschaligheid', 'verinnerlijking', enz. Men beziet het in zijn globaliteit, en denkt : **te nemen of te laten!** Dat niet iedereen zo over kernenergie denkt, is misschien een waarheid als een domme koe, maar toch! Bemoedigend is het alleszins dat men, kritisch tegenover kernenergie, men zijn vrees voor het onbekende of emotioneel geladen antipathieën rustig opzij kan zetten, om de boeman der Rationaliteit met diens eigen wapens («rationele») te bestrijden. VAKS, de Verenigde Aktiegroepen voor Kernstop, bracht in het decembernummer van het informatieblad 'Energiek' de vertaling van een artikel uit 'The Bulletin of the Atomic Scientists'. Het artikel was van de hand van de fysicus Prof. Em. Joseph Rotblat (University of London), die als stralingsdeskundige een grote bekendheid heeft verworven. We besloten om het lezerspubliek van VETO dit stukje 'wiskunde' eens niet te onthouden; bij gebrek aan verachting voor de capaciteiten van de lezer, ziet u.

HET BEIR-III RAPPORT : PUBLICATIE GESTOPT

B.E.I.R. staat voor 'biological effects of ionizing radiations'. Het is zowel de betiteling van een belangrijke wetenschappelijke adviescommissie, als de makkelijk bruikbare hoofding van de rapporten gepubliceerd door deze commissie, belast met het onderzoek naar de schadelijkheid voor levende wezens van radio-actieve (ioniserende) straling. Het is een adviescommissie van het National Research Council dat onder auspiciën staat van de U.S. National Academy of Sciences (NAS). Van meet af aan is de bedoeling duidelijk : richtlijnen te verschaffen naar het overheidsbeleid toe.

Het eerste BEIR-rapport (1972) werd algemeen aanvaard als een waardevol overzicht van de wetenschappelijke inzichten in de effecten van lage stralingsdoses op bevolkingsgroepen. BEIR-II behandelde de kosten-baten analyse met betrekking tot blootstelling aan en beveiliging tegen straling. BEIR-III bracht in mei 1979 een herziening van dezelfde problematiek als het eerste rapport, in het licht van recente experimentele en epidemiologische gegevens, maar eigenaardig genoeg werd het rapport terug ingetrokken door de National Academy. Officieel luidde het, als reden voor deze publicatie-stop, dat «een belangrijk aantal leden van de commissie van oordeel was dat het deel van de somatische effecten uit het rapport, onvoldoende de mening weergaf van de volledige commissie.»

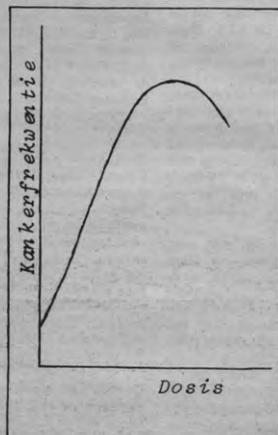

Fig. 1 : Theoretische variatie in het voorkomen van kanker in functie van de stralingsdosis

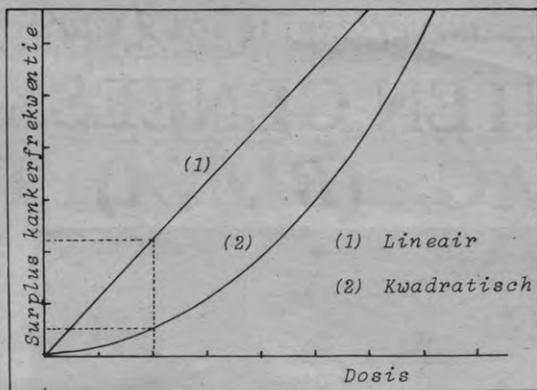

Fig. 2 : Het surplus in het voorkomen van kanker ten gevolge van straling volgens lineair en kwadratisch model

ONENIGHEID IN ADVIESCOMMISSIE ?

Blijkbaar was er onenigheid gerezen binnen de commissie zelf, meer bepaald in de subcommissie voor de somatische effecten. (= Effecten op het organisme zelf; de andere subcommissie hield zich bezig met de genetische effecten.) Maar volgens Prof. Edward Radford, voorzitter van de commissie, ging het slechts om de mening van twee leden van de commissie (een totaal van 22 leden), ondersteund door nog 3 andere leden. Hun mening was in de geweigerde publicatie als minderheidsstandpunt opgenomen geweest, wat de normale gang van zaken was, die eenieder normaal zou bevreemdigd hebben.

Na de intrekking van de 1979-editie werd er echter een tweede studiegroep samengesteld, bestaande uit 7 leden van de BEIR-commissie, om het hoofdstuk te herzien betreffende de inductie van kanker door straling, want daar zat hem namelijk de knoop. De definitieve versie van het BEIR-III rapport werd na een jaar vertraging gepubliceerd in de loop van 1980. Als compromis kwam er een wetenschappelijke theorie uit de bus die zowat het midden hield tussen de voorgestelde theorieën, een 'gemiddelde' als het ware, echter niet in de zin van de beste benadering van de werkelijkheid, maar eerder een theorie op zich naast de twee voorgaande. Volgens Prof. Radford werd de voltallige commissie ook niet meer geraadpleegd voor de definitieve publicatie van het rapport, op zijn minst een vreemde manier van doen.

Het lijkt daarom juist de publicatie-stop van de 1979-editie toe te schrijven aan de verregaande sociale-economische implicaties ervan voor de nucleaire industrie.

EEN RECHTE OF EEN KROMME LIJN

De hamvraag van de hele problematiek is de vraag of geringe stralingsdoses een verhoging van het aantal kankergevallen kunnen veroorzaken of niet. Is er inderdaad een merkbare verhoging bij een lichte dosis dan zou men van de autoriteiten een verlaging of verscherping van de veiligheidsnormen mogen verwachten tot beneden dit niveau, wat voor kerncentrales of afvalverwerkende bedrijven waarschijnlijk serieuze economische en financiële implicaties zou hebben.

Het probleem hierbij is echter dat het effect van lage stralingsdoses moeilijk aan te tonen is, statistisch aantoonbaar ten minste, want dit betekent nog niet dat er geen effect zou zijn. Wat men wel weet, en daarvoor heeft men de statistiek zelfs niet nodig gehad, (kijk maar naar de atombomexperimenten op Hiroshima en Nagasaki), is dat hoge stralingsdoses buitengewoon hoge kankerpercentages met zich mee brengen.

Anderzijds zal bij extreem-hoge doses (zoals deze, zeer gelokaliseerd, gebruikt worden in de radiotherapie bij de bestrijding van kanker), zal hier het kanker-inducerend effect weer afnemen. Hier spreken we niet meer van een ontregeling van het genetisch materiaal van de cellen (waarschijnlijk de oorzaak van kanker), maar van een totale verwoesting van de cellen, inclusief de kankercellen.

De dosis-effect curve kan daardoor ruwweg als klokvormig worden beschreven, met een stijgende en een dalende tak (fig. 1). Wat in deze problematiek het meest interesseert is het preciese verloop van het begin van de stijgende tak van deze dosis-effect curve. We kunnen deze

best even onder de loupe nemen. Laten we deze curve aanvankelijk, d.w.z. bij zeer lage stralingsdoses, zeer traag stijgen of bijna horizontaal verlopen en pas daarna, bij veel hogere doses, sneller stijgen dan kunnen we op de Y-as aanvankelijk een veel geringer effect afmeten dan wanneer de dosis-effect curve van het begin tot de top rechthoog zou verlopen.

In fig. 2 zien we een kwadratische naast een lineaire extrapolatie : tussen de twee gekende punten van onze curve, nl. het kanker-inducerend effect bij een dosis gelijk aan nul enerzijds en het effect bij een dosis bv. overeenkomstig de straling voortgebracht door een kernexplosie, trekken we een verbindende lijn (en dit is onze onbekende!) ofwel een kromme (kwadratisch) ofwel een rechte (lineair). De stippelijntje illustreert het verschillende effect van een zelfde dosis, al naargelang de gebruikte curve (fig. 2).

EN NU : WETENSCHAPPEN

Hiermee is hopelijk duidelijk gesteld wat het maatschappelijke belang kan zijn van dergelijke ogenschijnlijk pietluttige bijzonderheden. Want het komt hier op neer dat al naargelang het gebruikte model het effect van lage stralingsdoses wel met een factor 100 kan verschillen. Waar blijven dus de wetenschappelijke argumenten die deze voorgestelde hypothesen zouden moeten staven?

Op dit punt is het al teleurstellend wat de klok slaat voor wie interesse zou hebben in de AHA-Erlebnisse van deze branche van de wetenschap. Gegevens uit experimenten op dieren zijn niet zonder meer toepasbaar op de mens. Men heeft inderdaad aanzienlijke verschillen vastgesteld inzake het carcinogene effect dat straling heeft op diverse diersoorten. Bovendien zijn de meeste proefnemingen uitgevoerd op dieren met een levensduur van slechts enkele jaren (ratten en muizen bv.). Wanneer deze resultaten worden toegepast op de mens, kan dit aanleiding geven tot verkeerde besluiten. Bijna alle kankers hebben immers een lange tijd nodig, 20 tot 30 jaar, om aan het licht te komen na de bestraling.

Zijn er dan wel betrouwbare gegevens? Niet veel, althans voor de officiële instanties. (Verschillende studies over aan straling blootgestelde bevolkingsgroepen worden onbetrouwbaar geacht omwille van de onzekerheden in de bepaling van de preciese stralingsdosis.) Officieel het beste materiaal zijn de atombomslachtoffers van Hiroshima en Nagasaki.

Een eigenaardigheid hierbij is dat de twee atombommen met voor de officiële werking hadden - wat misschien op de wetenschappelijke ingesteldheid van de Amerikanen wijst. De bom op Hiroshima zou voor het grootste deel een neutronen-straling hebben verwerkt, tegenover een hoofdzakelijk gammastralen producerende explosie te Nagasaki. Neutronen-straling rekent men tot de hoge L.E.T.-straling (Linear Energy Transfer) net als alfa-straling, terwijl tot de lage L.E.T.-straling de X-straling, beta- en gamma-straling behoren. (Dit verschil heeft voornamelijk te maken met de massa van de

vervolg zie pagina 7

TWEE VAKATURES BIJ A.S.R.

VAN 15 MAART TOT 30 JULI SCHRIJFT DE A.S.R. TWEE HALFTIJDSE BETREKKINGEN VAN BEPERKTE DUUR UIT:

REDACTIESECRETARIS VETO (M/V)

De redactie-secretaris verzorgt de algemene coördinatie van de praktische realisatie van VETO. Sterke organisatorische aanleg vereist. Moet op de hoogte zijn van de werking van de redactie, van de kringwerking en van de werking van de A.S.R. Goede tijdvaardigheid, lay-out-kennis e.d.m. strekt tot aanbeveling

A.S.R. SECRETARIS (M/V)

Actieve interesse voor de studentenbeweging en de werking van de ASR vereist. Moet de raden van de ASR coördineren, contacten onderhouden met studenten, vrije verenigingen, universiteitspersoneel. Hij/zij moet oog hebben voor wat in de studentenwereld leeft. Bovendien moet zij/hij voldoende technisch en administratief onderlegd zijn om vergaderingen te leiden en een secretariaat open te houden.

Voor beide vacatures dient men zich voor volgende week vrijdag 6 maart, 's morgens, schriftelijk kenbaar maken bij het ASR-secretariaat, Stuc, Van Evenstr. 2d, 3000 Leuven.

Interview met een Zuidafrikaans student

“Zuid-Afrika zonder restricties zou Zuid-Afrika niet zijn.”

Zuid-Afrika is nog altijd het voorbeeld bij uitstek van misplaatste blanke superioriteit. Ondanks het roepen om *mensenrechten door verschillende Westerse landen wordt het land nog altijd gesteund door diezelfde landen, daartoe in niet onbelangrijke mate aangezet door lobbyclubs voor Zuid-Afrika*, die op hun beurt niet zelden financieel gesteund worden door Zuid-Afrika (cfr. het *Muldergateschandaal*). Dat de Zuidafrikaanse republiek weer sterk in de belangstelling staat bewijst niet alleen het op veel commentaar onthaalde boek van ex-Boss agent Gordon Winter, maar ook de recentelijk in de kolommen van dit blad gevoerde brievenpolemie. Hopelijk maakt dit interview op een overtuigende wijze einde aan al dat pro-Zuid-Afrika geschrijf in uw Veto, want een dergelijk standpunt lijkt moeilijk vol te houden te zijn, eens geconfronteerd met een ooggetuigenverslag als het deze.

Onze geïnterviewde is naast Zuidafrikaans staatsburger (jawel, nog steeds), ook een zwarte. We vroegen hem heel concreet waar in Leuven hij al eens last heeft gehad met zijn huidskleur. Dit is zijn lijstje:

○ Chinees restaurant in de Parkstraat ○ In de oude Parma op de Naamse straat ○ The Seven Sea's ○ Banana's/Café des Artistes ○ Eagles ○ Bronx in de Naamse ○ Lips, op de Oude Markt, waar er overigens nog een aantal van dat soort zijn.

De geïnterviewde stelde dat deze lijst niet uitputtend was, maar kon zich verder geen concrete namen herinneren.

Uit veiligheidsoverwegingen wil hij anoniem blijven: hij is immers nog steeds Zuidafrikaans staatsburger, en zijn familie bevindt zich nog in de Republiek.

Hij werd in 1952 geboren, in een *township* voor zwarten, 96 mijl van Pretoria verwijderd. Zijn moeder kwam bij zijn grootmoeder bevallen. Zwarten worden immers in blanke stedelijke agglomeraties niet geholpen. "Ik herinner me een zwarte vrouw die in Pretoria op straat haar ween kreeg. De ziekenwagen weigerde echter te komen zodat er hulp werd gehaald 30 mijl verderop, waar zich een kliniek voor zwarten bevond. De baby stierf op weg naar het hospitaal." Tot zijn derde bleef hij bij zijn grootmoeder, terwijl beide ouders in Pretoria werkten. Nadat hij zijn ouders had vervolgde kwam hij al vlug tot het inzicht dat je als zwarte geen rechten hebt in Zuid-Afrika. "Bij het inkopen doen zie je al die mooie dingen, die je niet kopen kan, want je vader verdient maar 4000 fr. in de maand. Levensmiddelen worden je door de winkelier naar goeddunken gegeven. Hij beslist wat je nodig hebt, en daarmee moet je tevreden zijn."

Onderwijs in Zuid-Afrika: hoe armer, hoe meer je betaalt

In Zuid-Afrika bestaat er verplicht en kosteloos onderwijs vanaf het zesde levensjaar... voor blanken. Zwarte kinderen worden niet aangemoedigd om te gaan studeren, meestal zien ze pas op hun twaalfde een klaslokaal. Voor zwarten is het onderwijs uiteraard niet kosteloos. "Ik kon naar school gaan op mijn achtste, en was dus een beetje bevoorrecht. Zwarte ouders laten hun kinderen anders als ze enigszins kunnen studeren. Ze redeneren dat hun kinderen dan tenminste een kans hebben om het beter te doen dan zijzelf. Dat betekent dan dikwijls wel dat een hele familie honger lijdt. Je leeft dan op *millipap*, nu eens gezouten, dan met suiker." Zwarten die geluk hebben kunnen zelfs aan een universiteit, enkel voor zwarten, gaan studeren.

"Ik studeerde filosofie. Maar wat we kregen voorgeschied! Toen ik in Leuven kwam werd alles wat ik in Zuid-Afrika over filosofie had geleerd op drie weken tijd tot achterhaalde rommel gedegeerd. De zwarte man wordt aan de universiteit niet opgeleid om *na te denken* maar wel om les te gaan geven aan

weggevoerd. Ze reden door tot op een uur van de grens van Zimbabwe, waar ze me in een metalen cel staken, om twee meter, maar zeer hoog. Er was een matras, een emmer water en een emmer voor mijn behoeften. Ze lieten me zo een aantal weken zitten, zonder dat ik iemand zag. Het eten werd door een luik in mijn cel geüpeld. Op een bepaald moment kreeg ik bezoek van drie blanken die me ondervroegen, op hun manier. Wat er precies gebeurde weet ik niet, maar toen ik wakker werd lag ik op bed, en ik kon me zeker twee weken lang niet meer bewegen. Ze hadden me compleet tot moes geslagen. Terwijl ik daar zo lag kwam er een blanke magistraat binnen om te informeren of ik klachten had. Ik dacht, mijn God, als je me hier zo ziet liggen, moet je dan nog vragen of ik klachten heb. Ik heb niet de moeite genomen iets te zeggen. Vijf maanden lang zat ik in die cel. In al die tijd kwam ik niet één keer buiten en kon ik me niet éénmaal wassen!"

Vijfsterrenhotel

"Na die vijf maanden zeiden ze me dat ik naar een 'vijfsterrenhotel' zou gevoerd worden. Dat bleek dan een enorme gevangenis voor zwarten te zijn. Ik werd in het blok voor eenzame opsluiting geplaatst. Hier kon ik tenminste af en toe mijn gezicht wassen. Onze afdeling werd het 'powerblok' genoemd, omdat we na een tijd 's nachts, als de bewakers er niet waren, vrijheidsliederen begonnen te zingen. Na een maand of zo kwamen ze me zeggen dat ik naar huis mocht. Zonder verdere uitleg werd ik, stinkend als een varken, in een politiewagen geladen en thuis afgezet. Mijn vader geloofde aanvankelijk niet dat ik het was. Het was de eerste keer dat ik hem zag wenen. Ik had zes maanden 'voorarrest' gekregen en omdat ik nooit veroordeeld was, had ik geen strafblad. Ik kon dus opnieuw gaan studeren. In augustus 1977

Actie!

In de jaren zeventig staken zwarte studenten de koppen bij elkaar. Er groeide protest tegen het minderwaardige onderwijs, maar ook tegen het slechte voedsel dat de studenten kregen voorgeschied. Op 16 juni 1976 braken onlusten uit in Soweto. Direkte aansleiding was dat in de lagere scholen de helft van de vakken voortaan in het Afrikaans zouden gegeven worden. Dit was een bewuste provocatie, omdat het Afrikaans de blanke onderdrukkingstaal is, die je enkel praat als 'het moet'. De universiteitsstudenten verklaarden zich solidair. Op de campus werden protestmeetings gehouden, bijeenkomsten gezongen, en gewacht tot de "anti-riot squad" zou komen.

"We wisten dat ze vroeg of laat toch zouden aanvallen, hoe vreedzaam we ons ook zouden gedragen. Maar ja, je hoopt dat ergens iemand zou inzien dat het verkeerd is om op ongewapende te slaan."

Valse hoop, de politie chargeerde toch, en stelde dat iedereen binnen de dertig minuten van de campus moest verdwenen zijn.

"Een onmogelijke opgave. Na afloop van die dertig minuten drong de politie de meisjesverblijven binnen en begon er op los te kloppen. Ik werd zo woedend dat ik begon te vechten. Ze hadden zes man nodig om me terug kalm te krijgen. Dan werd ik opgesloten met 237 anderen. We stonden als sardientjes bij elkaar, de ganse nacht, geen eten, geen kan om naar het toilet te gaan."

We zoeken de luitenant

"De volgende morgen werd iedereen voor identificatie voorgeleid. De politie liet weten dat ze de luitenant zochten, de leider van dit alles. Toen ik ze vertelde hoe ik heette zeiden ze dat ze de luitenant gevonden hadden. Daarop werd ik door zes agenten in een auto uit de stad

waren er opnieuw rellen. De universiteit werd gesloten en de leiders kregen bij de heropening te horen dat ze niet meer terug mochten komen. Dat was het einde van mijn Zuidafrikaanse studententijd."

Leuven

"Door bemiddeling van de *Black Staff Association* en de katholieke bisschoppen gaf men me dan toestemming om in Leuven te komen studeren. Terwijl ik hier ben worden mijn familieleden voortdurend lastig gevallen door de politie. De politie heeft bijvoorbeeld al gevraagd waarom ik in een *socialistisch land* ben gaan studeren. Naar Zuid-Afrika terugkeren zal een moeilijke zaak zijn."

België: een vergeten stuk Zuid-Afrika

"Toen ik landde op Zaventem werd ik opgewacht door een aantal vrienden. We besloten in Leuven ergens te gaan eten. Zowel in een Chinees als in een Italiaans restaurant werden we, ironisch genoeg, buitengezet. Ik vroeg me af of we nog altijd in Zuid-Afrika waren. We besloten dan maar op kot te gaan eten. Nu nog maak ik het mee dat ik in bepaalde café's of restaurants niet gewenst ben. Bepaalde personen weten immers niet dat ik Nederlands versta, en zo hoor ik al eens wat. Openlijk gediskrimineerd wordt er zelden, ze laten je je eerder niet op je gemak voelen, zodat je uiteindelijk maar weggaat. Ik heb wel een goede ervaring gehad met de Leuvense politie. Toen een aantal personen op een vechtpartij uitweten in een café waar enkel vreemdelingen komen nam de politie hen mee. Dat ben ik in mijn land heel anders gewend. Dat in België een organisatie als Protea mag bestaan vind ik wel erg. Deze

organisatie steunt een regime dat gebaseerd is op minachting voor de zwarten. Dat de apartheid in Zuid-Afrika zo versoepteld zijn is onzin. Ze hebben er enkel andere namen aan gegeven. Nu spreken ze bijvoorbeeld over 'paralele ontwikkeling'. Volgens mij zit achter die activiteiten Zuid-Afrikaans geld."

Gordon Winter

"Volgens mij wordt Winter nog altijd door de Zuidafrikaanse regering betaald. Iedere goede Westerse journalist zou hetzelfde verhaal over corruptie en onverwikkeld schandalen kunnen gemaakt hebben. Winter heeft gewoon oude documenten genomen van een organisatie die niet meer bestaat, die door die schandalen haar nut voor de regering heeft verloren. Voor de zwarte bevrijdingsbeweging heeft dit allemaal geen enkel belang, de BOSS is immers opgeheven en vervangen door de *Security Council*."

"Ik ben ervan overtuigd dat op zekere dag de zwarte bevolking de wapens zal opnemen en het regime zal omverwerpen. Dat is onvermijdelijk. Wat niet wil zeggen dat de blanken de zee ingedreven zullen worden. De zwarte bevrijdingsbeweging is zich bewust wat er gedaan moet worden na de onafhankelijkheid. De maatschappij zal gereorganiseerd moeten worden, maar voor de blanken blijft er een plaats, als *gelijken* ditmaal. Boycotacties van het Westen tegen Zuid-Afrika zijn daarom zeer belangrijk. De economie moet ontworpen worden, willen de zwarten ooit de kans krijgen zichzelf te bevrijden. Dat je er de zwarte bevolking zo mee treffen is onzin. De blanken hebben het meeste schrik van een economische boycot."

Jozeff Schildermans
Jean Vanempelen

Kreten en... gefluister

Sinds Koot en Bie kennen wij *het kruis* nog om in getast te worden (de pik om op getrap te zijn). Of ook nog wel: het inlegruisje. Wat zijn dan al die rare zwarte bollen deze week woensdag op zoveel voorhoofden? Kruisjes! Maar deze brengen geluk: je krijgt er gratis een vermageringskuur voor, 40 dagen lang. Bovendien zijn ze het symbool voor '1 einde van Karnaval. En dat's op zich al een hele opluchting. Wat tradities niet al goed voor zijn. Wees gerust, KUL-ers, godslasteraars keren het eerst tot stof en as terug. Ik ben al weg. ●

De Leuvense burgervader *Vansina* had ook een kruis te torsen vorige week. ● Woensdag laeverde hij dapper tussen "zijn" politie, de rijkswacht en BOB, daarbij zorgvuldig VMO, TAK en AFF ontwijkend. ● Voor Politika zagen we hem geanimeerde conversaties voeren met "journalisten". ● In de vuurlinie: *Dappere Fred!* ● Boze tongen beweerden dat hij het bevel zou gaan geven Politika te ontruimen. ● Maar een glas was hem vóór. ●

En uiteindelijk: de val. U eert toch ook onze Belgische frank niet meer? ● Er is geen weg terug naar de indeks. ● Nu weten we eindelijk waar die Europese ministers van financiën toe dienen: om de Belgische vakbonden de mond te snoeren. ● De idee dat de uitvoer wordt gestimuleerd; hou je daarmee de arbeiders van straat? ● De studenten allicht wel: de reële Almaprijs ligt nu ónder die van december '81. ● Toch slimme mannen, die politici. ● En zo heeft *Eyskens* ook zijn belofte gehouden: aanpassing van de muntpariteit? Geen sprake van! ● Maar België valt, en met hem (haar?) de frank. ●

WiV

Karnaval en Betoging

Even dacht ik dat ditmaal een West-Vlaamse studentengilde voor alweer een «geslaagde» karnavalsgrap had gezorgd door woensdag li. voor een TAKbetoging voor zelfbestuur te zorgen. Het bleek uiteindelijk bloedsierus te zijn, alhoewel er ditmaal gelukkig geen bloed vloede zoals vijf jaar geleden, tijdens een gelijkaardig treffen tussen uiterst rechts (VMO en consorten) en uiterst links (Amada en consorten). Dat de *guldensporenslag* niet kon worden overgedaan was niet zozeer te danken aan de beheersing van één van beide partijen, als wel aan het *srikte* optreden van de rijkswacht. Die was met zwaar materieel (ik telde bijvoorbeeld 2 of meer pantfers, 4 waterkanonnen, ettelijke overvalwapens en combi's en 1 rode kruis outfit) en veel mankracht (de hoogste schattingen, op basis van het aantal wapens, zeggen 1300, waaronder 120 rijkswachters te paard) uitgerukt en hield TAK en AFF met succes uit elkaar. De enige incidenten deden zich voor ter hoogte van *Sociale Raad*, dat gelukkig deuren en vensters had gebarricadeerd

(foto) en het café van *Politika*, strategisch gelegen aan de betogingsroute en met een achtertuin (via enige hindernissen wisselaar) die uitgaaf op de Valk, waar het AFF (Anti-Fascistisch Front) opgesloten zat. Op een bepaald moment kwam *Willy Cuyper*, Volksunie volksvertegenwoordiger, daar uittegenwoordig in de betoging meeliep, tot grote ongerustheid van de bende rijkswachters vóór het café. Die rijkswachters werden zo gepest door de «café-gangers» (Politika maakte die avond naar 't schijnt 10.000 fr. winst, waar de woensdag anders een slappe dag is) dat ze op een bepaald moment niet meer te houden waren en iedereen in het café arresteerde. Van *zelfbeheersing* gesproken! Uw reporter was toen al via de achtertuin verdwenen. Balans van één dag *karnaval en betoging*: 213 personen, vnl. AFF'ers en onschuldige voorbijgangers, extra in de rijkswacht computer. *Toch geen manier om (al dan niet vermeend) fascisme te bestrijden...* ●

Jozeff Schildermans

Zelfronie of exhibitionisme?

Roef, samengevat: laatste kreten van een (s)ex-cinemastad

Deel 2: De Distributeurs = alle kaas op Joep Sinaas

Vorige week, in deel 1 van onze onvolprezen serie, stelden we vast dat er *iets* schort met de Leuvense filmprogrammatie. Onze Simplistische Onskult te spijt wisten we twee "gaten" erin bloot te leggen om dat te bewijzen. Onder meer, maar toch vooral, veroorzaakte het opdoken van heel wat zalen 1) een overaanbod van films in alle genres (van seks tot cultuur) dat over slechts nog twee zalen kan gespreid worden en 2) het ontbreken van een degelijk repertoire aan reprises en classics. Hierdoor ontstaat een *vervlakking* in het globale Leuvense filmaanbod, niet -hoe leuk het ook moge zijn- te reduceren tot een of andere bewuste boevenpraktijk van Rex- en Studiobazen Dijk en Rastelli. Er blijkt immers een opdringerige vraag te bestaan vanwege Jean Pee(dee?) naar vooral vlak-tot-stompzinnig werk. Dat Leuven Vlaanderen hersenfokkerij is, verandert hieraan geen moer (laat staan: een bal): de Modale Student lust net zo goed Meleonen als zijn discret charmante evennaaste, het Burgermanneken.

Toch werd vorige week, opzettelijk (nous n'sommes pas bêtes, Hein), een externe faktor wat verwaarloosd, hoewel die toch mee het filmcircuit te Leuven -maar ook elders in Vlaanderen- beheerst, zoniet sterk beïnvloedt: *de distributeurs*.

Blok aan been te Leuven

Item ter discussie: *de blockbooking*. Rastelli en Dijk hebben dus elk hun kontakten met een beperkt aantal verdeelhuizen. Die bieden hun belangrijke films aan, maar dan als Lijsttrekker van een heel pakket, te nemen of te laten. Niet zo desastreus, evenwel, want om een aantal bijkomende grote produktes kan je sowieso toch niet heen, als je je eigen zaak niet wil saboteren: *Popeye, Djeems Bont, The Raiders...* of *Tarzan* moeten gewoon, onder druk van Jean en Jeanne P. Het wordt wel te gek, als de verdeler in hetzelfde kontrakt er ook nog de zo pas geleegde beerput (wat ons g.v.d. erg sepiets maakt) als extra-voorwaarden bovenop legt: *Madame Claude, Joep M., Force 5, Crazy History of Mel Brooks of Schocking Asia* moeten dan mee door de molen. Als Rastelli niet koopt, doet Dijk

of uit een deal, bieden interessante recettes (mèt Manneke Pis Percent), ze dingen af op pakketten (méér dan 20% verwerpen) of op voorwaarden (speelduur) door wat meer poen te deponeren.

En dan is het toch wel allemaal wat vreemd om vast te stellen, dat, ondanks *den wurgenden Brusselschen Greep*, *Sexy Rexy* toch plots behoorlijk (enfin, allé) kan programmeren de laatste weken en dat de *Studio* beneden alle nivo kan vallen met de al zo vaak geciteerde juweeltjes van *bad taste*, terwijl alles van v. het Brusselse festival wacht op de *release*. Natuurlijk, er zijn nog kleinere praktische obstakels zoals gebrek aan kopies voor sommige films voor heel het Vlaamse land tegelijk, zodat Leuven bv. op A'pen, Gent of Brussel moet wachten

om de films over te nemen. Toch presteert Rastelli het om in Louvain-La-Neuve een *Studio* te drijven die films van een veel hoger kaliber draait dan te Leuven. La superiorité de la culture romane, sans culotte. (2)

Grappig wordt het helemaal als Rastelli *De Ijzeren Man* al weken heeft, maar pas in de week van het KUL(just)-feest uitbrent, omdat *rumour says* dat Walesa een eredoorkaats zou krijgen. *Much commercial Ado about Nothing*: Walesa komt niet, wisten we (wij wel, wotverdomme) al half januari, en de film draaide één week voor af en toe e 1 toeschouwer; iedereen (nemen we even, lichtgelovig, aijn) had hem al op Eeuwige Konkurrent Kijkhuis gezien. Dan was

Vervolg op pagina 7.

F
I
L
M
I
N

L
E
U
V
E
N

Onze Redacteuren, Jan Hen Marq I, slaan (of toch bijna) de vinger op de kop.

Het monopoly: verdelers et impera

De Distributeurs: groothandelaren in films, die met meer oog voor het geld dan voor de waar pellicule verhandelen aan de lopende meter. Zij nemen af bij de produktie maatschappijen -hetzij thuis in Hollywood, London, Parijs of Zoerle-Parwijs, hetzij op festivaria- en bieden aan de zaaluitbaters voor vertoning aan. In België echter zijn de verdelers meestal niet meer dan een verlengdraad tot Brussel van produktiegiganten als *MGM, Columbia Pictures, 20th Century Fox of Gaumont*, die op hun eigen produkten toezicht houden tot ze (de produkten, dus) in de zalen lopen.

Er zijn maar enkele echt Belgische Maatschappijen, die uitsluitend bestaan om films voor België aan te kopen (de logika zelve, me dunk) en hier uit te brengen (idem): *Excelsior, Ciné Vog, A7A*. Daarnaast heb je dan nog de enkele wereldvreemde Idealisten die films proberen verdeeld te krijgen omwille van de waarde van het produkt zelf. De Hert met *Fugitive Cinema, Film International, Ossessione Films*, om de Kunst te promoten, of *Bewrijdingsfilms*, om politiek bewust te worden, vechten hun leven lang al tegen de dood; hoe edelmoedig ende bewonderenswaardig hun opzet ook is, mé nationale subsidies (!) kunnen De Hert of *Bewrijdingsfilms* sinds 1/1/82 zelfs niet meer in den Alma gaan eten. De Hert deelt dan ook sinds kort de karrige maaltijden met ons aller Paterkin Claes (en bewrijdingsfilms eten gelukkig niet zoveel)...

Kruidtuinrimboe, ahoi

Om en rond de kruidtuin, op de grens tussen Brussel en Nols, wonen ze haast allemaal, de distributeurs. Zoals het konkurrenten in een kapitalistisch systeem past, voelen ze mekaar's adem in

de Ogen en gunnen ze mekaar het licht niet in de (dikke) Nek. Omdat dat ook onder zaaluitbaters het geval is, wordt films kopen en verkopen voor een stad als Leuven een ingewikkelde klus. Niet iedereen werkt met iedereen: voorstellen of kondities zijn af of niet aanvaardbaar, personen of handelswijzen af of niet sympathiek. Enfin, op de duur groeit het zo dat films van dié bepaalde verdelers alleen via dié bepaalde zaaluitbater de konsument zullen bereiken, aangezien de wederzijdse coöperatie aangenaam en winstgevend is. Voorbeeldelijk! Voorbeeld: *Forum* werkte veel met een groepsexfilveranciers; *Rex* neemt *Forum* over en laat dan de zaal om (wat men beschaafd noemt) intern-ekonomische redenen verdwijnen, maar blijft wel de afspraken en kontakten onderhouden. Tot onze spijt, maar voor hun tot wederzijds kollektief jolijt. *Rastelli* staat volledig buiten deze (strip)dans, in de barre koude, maar heeft dan weer, door de onteigening plus verdwijning van *Lovanium*, de al even blauw gebriefde kontrakten van *Padre Claudio* met *Walt Disney* opgeslorpt, voor *Dijks* niet onderontwikkelde reukorgaan.

Keuze genoeg dus voor de zaaluitbater, zeg je dan, alleen oppassen dat je niet in de verkeerde prijgrage pollekens valt en je hebt de films die je wil. *Alas, Three Times Alas, Brethren*.

De verdelers hebben zich ingekapseld in een veilig systeem van kontrakten met kondities, aanbiedingen, voorstellen, kompensaties, gastes en tegengastes, en andere *Godfather*-toestanden. Het maakt hun tot onomzeerbare macht in de wereld van het filmaanbod.

Want *Rastelli* kan wel zeggen dat hij graag de "betere" films zou brengen, mais, sybys honnette, tussen al de klerfilms heb je de laatste maanden ook *La Pelle, Tre Fratelli, Coup de Torchon* en andere *Elephant Men* (bedoeld wordt de film van *David Lynch*, niet een bepaald deel van het publiek). Waarom dan al die waterzooi rond de crème?

het, dus de *Jos* biedt hoger om de betere films mee te kunnen graaien. M.a.w. *Rastelli's selektie is zuiver negatief*: van zo'n pakket (gemiddeld een 20tal films, van zo'n pakket zelf een pakket van 100, a.U.b.) heb je het recht maximaal 20%, het zogenaamde *ververpingsrecht*. Schiet over: de beschimelden en bedorven resten van een jakhalzenorgie (weinig joojpe, hé).

Bovendien *marshaller* vaak veel van die vlakke en bijgenomen produkten verflassend goed. Dat is dan ook het enige -op filmgebied- wat *Dijk* interesseert. Hij is, net als de verdeler, kommersant: vergeleek hij zijn beroep niet met "kravatte verkoop"? *Gokken* op de smaak van het publiek, inspelen op een vraag: een film zonder volk is tóch geen goeie (film). *Trouwens, als Dijk Rastelli, 70% van de blockbooking* betreft dan nog films die je blind koopt, d.w.z. op de naam en op de generiek- of affichenamen. Veelal bestaat er ook geen Pers over die films, aangezien ze gewoonweg niet in produktie zijn als ze gekocht worden!

Een laatste doorn in het oog betreft elke individuele film van het pakket. De Dealers eisen immers meestal ook nog dat de films een vast minimum aantal weken gespeeld worden aan een bepaald aantal vertoningen verplicht per dag, met eventueel zelfs specificering van de uren van voorkeur voor de voorstellingen. Vorige aflevering werd al aangegeven dat, bij sukses, de film vanaf een overschreden minimum aantal entrees ook nog moet verlengd. *Amai, dus*.

They do it their way

Het is nu wel wat al te gemakkelijk om de verantwoordelijkheid van de individuele, o zo afhankelijke zaaluitbater te begraven onder allemaal boze bedoelingen van de Brusselse verdeelbenzen-met-poen: *Rastelli* en *Dijk* zitten natuurlijk ook niet op droog zaad. Ze kopen zich in

Will America ever grow up?

Gedeevalueerde weekends, de dag van vandaag. Men lacht eens een eenzame uit en denkt er zelf aan te ontsnappen door zich te koesteren in de *Magie van de Cinema*, met als hoofdbrok een *Goede Film (Four Friends)* van gevestigde waarde *Little Big (Pig?) Penn*, gevolgd door *Spijverterende Ontspanning* (bij gebrek aan *Sexfilm* werd dat *Steve Gordons* als grappig omschreven pretentieloze prent *Arthur*). Om deze dubbele kater door te spoelen, de night after, bezoek aan *Mel Brooks's* als nog grappiger (kan dat nog, sic) omschreven *History of the World (Part 1)*, wat ons doet vrezen dat er ook nog een *Part 2* zal komen). *Driewerf Frustratie*, kortom, met de *Wereldgeschiedenis als Absoluut Dieptepunt*, want wat *Brooks* ons serveert is (b)anaal.

Eigenlijk was de film eerder *Genitaal* (en dat voor een eenzame!), maar wij vrezen dat de *Tikker van dienst* de "t" wel eens mocht pikken. (*Wat lekker niet gebeurd is, Tikker van Dienst*). De Brit!

Gordon Bleu: groen

Nochtans is *Steve Gordons* eerste mij bekende langspeelfilm niet zo irritant. De film glijdt zachtjes, zowel thematisch als qua stijl, net naast de melo, de Hollywood-pulp, en sommige van de beschenken opmerkingen van "the richest playboy in the world" zijn zelfs best te pruimen, terwijl die van de *butler-in-constant-nuchtere-toestand*, *Sir John Gielgud*, bijwijken een glimlach op mijn Doemdenkersgelaat toeverden. Tot mijn brein doorhad, dit na ongeveer een twintig minuten *pekkul*, dat *Arthur* een doorslag is van tot treunens toe beproefde procédés, een soort attraditionele Hollywood-traditie, al even oorspronkelijk "dèjà-vu".

De *butler* is een blauwdruk van *Inspector Hart* uit de T.V.-serie *Nobody's Perfect*, alleen niet zo flegmatisch *Brits* (dome: moins drôle), wat hij zelf beseft op het einde van de film en daardoor vroegtijdig overlijdt. Het typeert, gelukkig, de onschuldige kinderlijkheid of achtigheid van de film dat zijn verscheiden niet overdeven gesentimentaliseerd werd, hoewel *Marksken* dit ten zeerste vreesde. Het einde, beste zakdoekdeenen, is *happy after all*, niet op traditionele wijze, maar wel knipogend (parodiërend is té komplimentarisch) naar de nog vegeterende suksesformule. *Liza Minelli* is mooi, maar s is de *LSD (Lokale Sukkes Diva)* die mij op deze droeve avond vergezeld. Een te beproeven formule: films bekijken in Groepsverband. You might like *Arthur* (or willie).

Did the Vikings rape Grandma?

Nog *Penn*-ibeler is de nieuwste van *A. Penn*: *Four Friends* (ook *Georgia* genaamd) is namelijk een film die au sérieux wil genomen worden, maar door gebrek aan zowel originaliteit (een vulgair-slijmballerig afgietsel van

Kafka's Amerika) als *Aktualiteitszin* (de film vermeit in het ondertussen dégotante *sixties-sfeertje*, met *Bob Kennedy* en *Flower Girls* straight from *Louvain* als voornaamste achtergrond. *Pönx* be united) eerder op de lachspieren werkt. *Filmtechnisch* getuigt deze film ook niet bepaald van inventiviteit: de functionaliteit van overvloeiende, parallel-montage wordt zo dik op de filmstroep gesmeerd, dat wij *Penn* van *Demagogisme* moeten beschuldigen. *Ongetwijfeld* werd deze film in 1988, bij de 20ste verjaardag van de Grote Jeugd Revolutie, opnieuw brandend aktueel, ware het niet dat dit feest samenvalt met de fundamentele vraagstelling of het werkelijk de fucking *Norwegians* waren die bed-over-oma ontmaagden, eight centuries ago (nog aktueller, ook veel verbrander). Met ondingen als *Penn*; *Gordon*, *Brooks* e.a. Van Duins vraag ik me al waarom men zich afvraagt vanwaar toch deze toenemende agressie?

Laat ons bondig wezen: zulke films, doorsjezen...

Marksken Bismarksken

En attendant Eraserhead, de ultieme film over aftakeling, bespreking van ultiem afgetafelde films.

Vervolg van onderaan de bladzijde.

Gevaar van lage stralingsdoses.

bewijs vormen (cfr. fig. 3).

NAGASAKI EN BOTKANKER ANNO 1982

Een eigenaardige kronkel zal de aandachtige lezer wenkbrauwransend opmerken. Men gebruikt de sterftecijfers (fig. 3), verzigt opzettelijk de cijfers van de kankerpercentages (fig. 4), -zagezegd zijn deze minder betrouwbaar- om dan iets te gaan besluiten over het kanker-inducerend effect van lage stralingsdoses. We zien weerom dat wetenschap en maatschappelijke context met elkaar verstrengeld raken. Nu nog immers, bijna 40 jaar later, vechten Japanse botkankerpatiënten voor erkenning als atoombom-slachtoffers. Zoals hoger gesteld karakteriseren deze kankertypes zich door een zeer lange "incubatie"-periode. Door enkel op de directe sterftecijfers beroep te doen kan men het stralingseffect in belangrijke mate minimaliseren. Beschouwt men daarentegen de kankerfrequentiecijfers voor Nagasaki (fig. 4) dan springt onmiddellijk het lineaire karakter van deze curve in het oog.

Er is evenwel meer: door twee medewerkers van het bekende Lawrence Livermore National Laboratory, W.E. Loewe en E. Mendelsohn (2) werd recentelijk (1980) de dosimetrie van de radio-actieve straling bij de explosies in Hiroshima en Nagasaki, ernstig in vraag gesteld. Voor Hiroshima werd volgens hen enerzijds de neutronen-dosis zwaar overdeven (met een factor 6 à 20) en anderzijds de gamma-stralingsdosis onderschat. Voor Nagasaki werd de gamma-stralingsdosis overschat.

De veranderingen die deze onderzoekers voorstellen hebben drastische gevolgen: zij doen volledig het verschil verdwijnen tussen de twee steden, voor zover men zich nog wil vastklampen aan de sterftecijfers (in plaats van de kankerpercentages). Dit betekent dat de neutronenbijdrage in Hiroshima als verwaarloosbaar mag worden beschouwd en dat de verhoogde kankersterfte in deze stad moet worden toegeschreven aan de vrijgekomen gamma-straling. Voor deze gamma-straling, het knooppunt in de hele

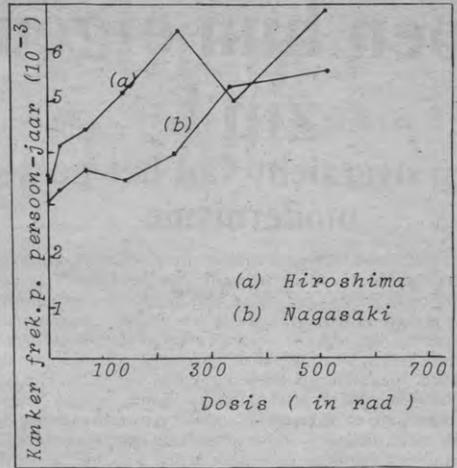

Fig. 4 : Frequentiecijfers van alle types kanker in Hiroshima (a) en Nagasaki (b)

discussie, zou daarom een lineair verband tussen dosis en effect waarschijnlijk zijn dan een kwadratisch-, of een lineair-kwadratisch verband (houdt het midden tussen lineair en kwadratisch) zoals in de definitieve versie van het BEIR-III rapport werd voorgesteld.

er opnieuw zijn vertrouwen in kan stellen.

Wilfried Allaerts

(Gebaseerd op "De gevaren van lage stralingsdoses ..." in *Energie*, informatieblad van de Verenigde Aktiegroepen voor Kernstop, VAKS)

Referenties :

- (1) ROSSI, H.H., 1980 - "Comments on the Somatic Effects Section of the BEIR-III Report" - *Radiation Research*, 84, pp. 395-406.
- (2) LOEWE, W.E., en MENDELSON, E., 1980 - "Revised Estimates of Doses at Hiroshima and Nagasaki, and possible Consequences for Radiation-Induced Leukemia", D-80-14, Lawrence Livermore National Laboratory.
- (3) RADFORD, E.P., 1980 - "Human Health Effects of Low Doses of Ionizing Radiation: The BEIR-III Controversy" - *Radiation Research*, 84.

worden, als het Filmhuis (cfr vorige week) geschikt zou worden. De legale-financiële last zou té zwaar worden. En dat 16 en 35 als circuits voldoende overlappen bewijst DAF's recente reprise van *Extérieur Nuit*, die Studio vorig jaar al een weekje gespeeld had (zonder sukses, natuurlijk, want Rastelli's studentenpubliek is te dom terwijl DAF's leerlingen op de iverige AV-schoolbanken "bewuster" kinema degusteren).

Waren Vikingen kakers op de kunst?

Kapers op de kust! Ook in de 16mm is niet alles Koekenbak. Het is namelijk nogal simpel om onder het mom van didactisch-kulturele bedoelingen, ter volksverheffing van Boemerskonten en Achter-Olen (3), aan 16mm kopies te geraken, tegen sterk gereduceerde prijs. Als je dan de taksaangifte en de Sabam, plus de legale limieten (van waar wat mag vertoond worden) aan je (1)jaars lapt en, ultimately, ook geen huurprijs van je zaal moet betalen (door DAF's AV-zaal te gijzelen, altijd in de week maar 's maandags niet), wordt film vertonen een profijtige en tegelijk zeer portefeuille-spekkende bezigheid.

Al jaren houden anarchistisch denkende (hoevel dit een zeer vermoedende bezigheid is) Zultschuuten zich hiermee dan ook onledig om hun poef te vereffenen; ze taxten de intelligente ocharme student met klinkende filmtitels in de broekzak of hand-tas en kunnen dan weer de pot op: van *Simplistische Onskult kesprook!* Ze zouden het spel eerlijk moeten spelen en een cinema oprichten, vond DAF-boegbeeld Harry Houben. De Rastelli Connection wil ook wel geïnformeerde worden. Wie weet wie de onderkruipende zijn? (Schrijven naar...) Het Kwaad steekt steeds weer -ook na actief tegenspel van DAF- de kladeinstene kop op. Bah! En dan hebben we 't nog niet over de erbarmelijke omstandigheden van beeld en akkommodatie, waarin alle misdadigheid, succesvol wie immer, als onkruid alsmear overleeft.

Meer Misdadigheid volgende week in onze derde aflevering: *Art, Polytricks, Decay*.

Voetnoten

- (1) De Hert klaagt in het februari-nummer van *De Andere Stroom* de stenen uit de grond bij gebrek aan subsidies voor *Fugitive*.
- (2) (Fr.) Zonder twijfel.
- (3) Voor daar bestellen en in Leuven uitbuiten.

J.H. Verbanck
Marq Eratum

WORDT VERVOLGD
(HET STRIPBLAD)

Avontuur, romantiek en mysterie met BOSLIEFJE van Servino/Davuzanna in WORDT VERVOLGD.

Vervolg van pagina 6

D.A.F. intelligenter: *Arbeiders '80*, ook van en over Polen, was niet op TV geweest, en toch ook nog aktueel eind januari.

Een kwestie van millimeters

Alle voorgaande oprispingen (this week, dummy) slaan op het traditionele, commerciële 35mm-bioskoopcircuit. Daarnaast bestaat echter nog een tweede orouwdeken, dat iets minder door koop- en verkoopwetten verkracht en verloederd wordt; dat van de 16mm. De afmetingen slaan op (a) de breedte van de film; zodoende zullen de meeste films wel in beide circussen verspreid worden, maar het 35mm-parkoers heeft de meer prestigieuze, mooier afgewerkte kopies (voor groot scherm in paleiszaal).

De 16mm is veel goedkoper, dus meer geschikt voor de marginale, proletarische filmvontoren die van karige subsidies of lage inkomgelden (v.z.w.'s moeten op hun w. passen) moet leven; ook hier tieren overigens weelderig allerlei beperkende wetten en afspraken.

Zo put bv. D.A.F. uitsluitend uit dit circuit: de filmrol huren kost minder, de marginale (want politiek al te beperkte) prentjes komen alleen op de goedkopere 16mm-versie (lagere produktiekosten), en onze manueel gedreven projektor, is voor de 16mm geschikt. Allerlei financiële en technische verschillen, dus Met ook voordelen, uiteraard; 't is namelijk allemaal gemakkelijker. De creatievelingen onder ons, die zelf wel eens een huiselijk porno-willempie willen maken, raden we echter aan 8 tot Super 8 te bezigen.

D.A.F. zou zelfs nog niet van 16 op 35mm willen overstappen om echt Bioskoop te

LAGE STRALINGSDOSES

VERVOLG VAN PAGINA 4.

stralingsdeeltjes.) Het verschil is voor zover relevant dat de sterftecijfers te Nagasaki veel lager waren voor de lagere doses (d.w.z. aan de periferie van de explosie) dan op plaatsen met een overeenkomstige dosis te Hiroshima, (fig. 3). Over de neutronen-straling is iedereen het intussen eens dat de dosis-effect curve lineair verloopt, in het lage

dosis-gebied althans. Voor de lage L.E.T.-straling (gamma-straling) daarentegen houden sommigen, de zgn. dissidente minderheid binnen de BEIR-commissie o.l.v. Prof. Harald Rossi (University of Colombia), Hardnekkig vast aan een kwadratische curve (1). Hiervoor zouden de sterftecijfers van Nagasaki (niet die van Hiroshima) het

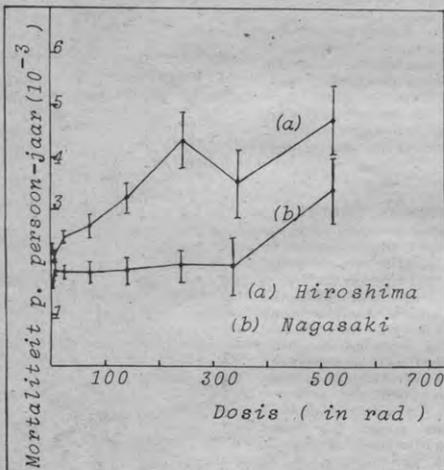

Fig. 3 : Sterftecijfers ten gevolge van alle types kanker in Hiroshima (a) en Nagasaki (b) met aanduiding van de standaarddeviaties.

Vervolg bovenaan.

VAN VRIJDAG 26 FEBRUARI TOT DONDERDAG 4 MAART

Alle dagen
Vert.: 13.30 u.
Film: 13.45 u.

"Who finds a friend, finds a treasure"
TERENCE HILL en BUDD SPENCER
voor de derde week in de Rex!

Alle dagen
Vert.: 15.35 en 19.45 u.
Film: 15.50 en 20.00 u.

Endless Love
Met BROOKE SHIELDS: een film van Franco Zeffirelli

Alle dagen
Vert.: 17.45 en 22.00 u.
Film: 18.00 en 22.15 u.

La femme d'à côté
Een film van FRANÇOIS TRUFFAUT

Alle dagen
Vert.: 24.05 u.
Film: 24.15 u.

Zabriskie Point
Een film van ANTONIONI met muziek van PINK FLOYD

een KEITH BARISH-DYSON LOVELL produktie
ENDLESS LOVE
EEUWIGE LIEFDE
een film van FRANCO ZEFFIRELLI met BROOKE SHIELDS MARTIN HEWITT met de hitsong "ENDLESS LOVE" van DIANA ROSS!
EXCELSIOR

GERARD DEPARDEU
FANNY ARDANT
een film van FRANÇOIS TRUFFAUT
DE VROUW VAN HIERNAAST
(LA FEMME D'A CÔTÉ)

"noch met jou, noch zonder jou"
met HENRI GARCIN
MICHELE BAUMGARTNER
ROGER VAN HOOL
VERONIQUE SILVER
Scenarij: FRANÇOIS TRUFFAUT
Suzanne Schiffman - Jean Aurel
Montage: WILHELM REUTENSKY
Muziek: GILBERT BELOT
BELGA FILMS

Architekten doen hun eigen zin!

Een overzicht van het post-modernisme

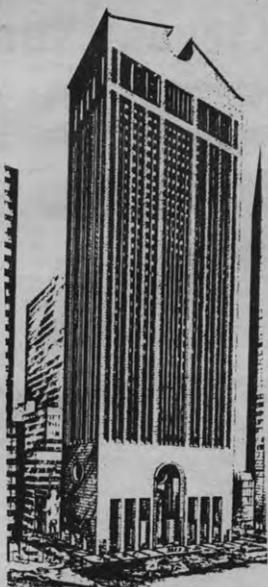
De grote steden van het westen hebben onveranderlijk het uitzicht van een glazen blokkendoos, hele gedeelten van Brussel zijn een eindeloze reeks glazen vierkantjes. Dat architecten en planners daarvan niet geheel vrij te pleiten zijn, was het onderwerp van het eerste deel van deze reeks over recente architectuur. Ondertussen zijn de inzichten in het effect van de omgeving op de mens grondig bijgesteld. Klaarblijkelijk hebben ook heel wat architecten, en niet enkel sociologen en psychologen allerhande, schoon genoeg van de monotone en de betekenisloosheid van onze omgeving. In Amerika is een nieuwe generatie architecten opgestaan, door C. Jencks met het predikaat post-modernisten bedacht, die om de gevestigde regels geen moer geeft, en terug bewust probeert betekenis en symboliek in haar gebouwen te verwerken. Niet altijd op een even doordachte manier... De verbeelding terug aan de macht, of schuilt er meer achter dan dat?

De gebouwen van de modernen hadden een volstrekt eigen kode, die zijn wortels had in een vaag universeel vooruitgangsideaal, bij Mies zelfs een nieuwe kosmische orde. Veel daarvan had te maken met de industriële en andere beeldenstormen die over Europa gingen van de eerste WO. Dat verklaart ook hun aandacht voor het technisch detail en het overweldigende beeld (zie deel 1). Spijtig genoeg, was men vergeten een verklarend handboek te leveren bij de gebouwen. De gewone gebruiker had dan ook geen weet van de heel eigen denkrant van de architect. Zijn symbolisch vocabularium is anders samengesteld, legt minder de nadruk op ruimte, beweging, structuur en circulatie, maar bevat veel meer traditioneel-esthetische voorstellingen

het Keltische woud, waar de druiden hun offers brachten. In de middeleeuwen zag men o.a. het overdagde licht (!) als een verzinnebeelding van de goddelijke aanwezigheid.

«Camp»

Het is misschien wat naïef, om zoals de postmodernisten doen, te proberen de huidige omgevingsproblemen op te lossen door enkel de symbolentaal van gebouwen in overeenstemming te brengen met die van de gebruikers. Hoe dan ook, de theorie blijkt steviger in haar schoenen te staan dan de theorie, hoewel ze soms ontspoorde. Hoe goed de bedoelingen van architecten als Venturi, Moore, Graves of Pelli (Om een paar heel groten te noemen) ook mogen zijn, ze ontkomen er zelden aan dat zij

P. JOHNSON'S AT & T Building, New-York. Het eerste grote P.M.-gebouw. Een ouderwetse wolvenkrabber, de Pazzi-kapel en Chippendale in één geheel.

het schizoïde huis?

Dit soort logika beïnvloedt heel sterk de ontwerpen van de post-modernisten. In veel gevallen vertonen ze een gespletenheid in de vormgeving: aan de ene kant zitten ze vol (te vol en te overduidelijk soms) symbolen van het dagelijkse leven, staalkaarten van slechte smaak als het ware, aan de andere kant zijn deze tekens in zo'n bizarre samenstelling verwerkt, dat het lijkt alsof de symboliek zichzelf negeert, en de architect met andere architecten een gezellig potje dubieus symboliseren zit te spelen. Voortdurend aanbrengen van herkenningpunten om ze daarna weer teniet te doen. Omwille van hun manieristisch toepassen van een aantal principes, die onzeker in de praktijk worden omgezet, hebben Venturi's gebouwen dan ook een heel gewrongen karakter. Onzekerheid ligt trouwens aan de basis van camp.

Weg met tucht

Deze anarchistische methodes hebben natuurlijk veel te maken met de ijzere discipline die architecten jarenlang werd opgelegd door de mainstream van de moderne beweging: zij straffe en bloe en genadeloos elk uitstapje buiten de gevestigde kanons af. Het was dan ook geen toeval dat het Amerikaanse TIME-MAGAZINE, in een artikel gewijd aan de nieuwe architecten, blokkeerde: "Architects doing their own thing". Het was al evenmin een toeval dat het post-modernisme een gevestigd modern, architect als Philip Johnson met handgeklap binnenhaalde. Zijn gebrek aan serieuze omtrent de moderne principes, zijn twijfels over de vaststaande regels van het ontwerpproces, werden van een betreurenwaardig en laakbaar feit tot een verheugende uitsondering. Zijn eigen huis is welhaast een manifest tegen de vastgeroeste zekerheden van de modernen, met zijn mini-tempelje en fontein in de tuin, en zijn onbekommerd citeren van alle beroemde details uit de geschiedenis van de moderne beweging (MET handleiding, zodat je goed kan volgen). Ook in zijn andere gebouwen veroorlooft hij zich nogal wat. Het Kline Science Center, een torengebouw, vertoont van onder tot boven enorme, kokervormige steunberen, een uiting van konstruktieve logika...? Mis, de zuilen dragen helemaal niets, bevatten enkel leidingen en de draagkonstruktie zit binnenin. Hoewel het gebouw het erg aardig doet in de omgeving, werd het door de architectuurpers afgekraakt omwille van dit onschuldige grapje.

Wie snapt er nog iets van?

Een groot struikelblok blijkt een goed inzicht in de werking en de mogelijkheden van symbolen te zijn. Bij Michael Graves bv. stelt het probleem zich heel scherp, precies omwille van de grote, minder 'pamflettaire' aandacht die hij ervoor heeft. Als doorgewinterd kunstkenner maakte hij vroeger reeds raffijnere konstrukties, die een stortloed aan referenties op de gebruiker loslieten. Zijn vroeger werk is, los van de gebruikswaarde als huis, leesbaar als een kubistische kompositie à la Juan Gris, en dat is maar één van de vele mogelijke interpretaties. Door de bomen zie je echter soms het bos niet meer. Zijn huidige vormgeving vertrekt steeds van

een aantal zeer eenvoudige traditionele gegevens en historische voorbeelden. Door een herhaald proces van uitzuivering en herschikking, tracht hij dan een nieuw, verwant associatiepatroon te verweken, dat hij dan in een nieuwe, maar ook aan het voorbeeld verwante vorm giet. Het eindprodukt is bijzonder inventief en subtiel, mede door een aantal verrijkende codes, (soms wel nogal zwaar en bombastisch) maar om de gebruikte symboliek te verstaan zou je met een encyclopedie van de kunstgeschiedenis moeten rondzeulen. Ook de nieuw geschapen ruimtelijke relaties vertrekken wel van traditionele patronen, maar hebben zo'n complexe transformaties ondergaan, dat de begrijpbaarheid wel eens zoek raakt. Hoewel het zeker niet in eerste instantie in de bedoeling lag van de post-modernisten, zitten zij vaak zeer dicht bij de rand van een architectuur voor kenners en architecten, zoals de moderne architectuur dat was.

Reaktionnaire architectuur?

In de instelling van vele post-moderne architecten vinden we ook iets reaktionnaires. Omwille van de groeiende onzekerheid over de waarde van hun ontwerpen grijpen zij terug naar vormen uit een verleden, die zij op een rethorische wijze toepassen. Hiermee bedoel ik dat de vormen wel geciteerd worden, maar dat van de cultuurontsteking waaruit zij gehaald zijn, slechts weinig overblijft. Men konnoetert we enkele waarden ervan, maar de willekeur waarmee dit veelal gebeurt duidt aan dat dit op een terloopse, zelfs ironische manier gebeurt, en niet duidt op een herdenken van die cultuur en zijn waarden als basis voor een verder uitbouwen van de eigen ontwerpprincipes en/of opvattingen over wonen. In sommige gevallen kan dit nog tot een boeiende weergave van ons tijdsbeeld leiden, in veel gevallen leidt het tot verrassende en overdonderende, maar uiteindelijk betekenisloze historische citaten. De situatie is analoog aan die voor WO II, toen in Italië de architectuur evolueerde van een gedurfd vernieuwingsstrend (Casa del Fascio) naar een smakeloos historicisme (Mussolini's Rome, de EUR). In dit geval moest de architectuur echter bovendien de herrenzorg van het Romeinse rijk uitbeelden, in een uitgezuiverde Renaissance-stijl, met een barok spektakel-effect. Ook toen werd het verleden op ietser betwistbare gronden ter hulp geroepen. Een ander voorbeeld is het laat 19e-eeuwse eklektisme: een stervende bourgeoisie, onmachtig om haar cultuurbestand uit zichzelf te vernieuwen, laat zich luister bijzetten door een samenraapsel van stijlen uit tijden van geestelijke opbloei. (Dit hoeft evenwel niet als een complete veroordeling gelezen te worden, het gaat er hem hier enkel om een analoge tijdsgeest te schetsen) HET grote onderscheid is het alles doordringende cynisme en blasé-gevoel waarmee deze dingen nu worden gemaakt: met een topzware en enigszins amechtige kulturele achtergrond lijkt het alsof deze architecten enkel nog een amusante farce willen brengen, zonder enig nut te zien in vernieuwing. De post-modernen trekken hun eigen creaties konstant in het belachelijke door buitensnigheden zoals neon-strips op klassieke zuilen, of uit een huis weggelovende glazen kubussen (Moore, piazza d'Italia; Gehry, Santa Monica Home). Uitblikker in deze groep zijn de architecten van de BEST-warenhuizen in Amerika, die gebouwen allevaarden die er als bouwvallen uitzien, vol gadgets, zoals hokken die uit het gebouw kunnen weggrollen en als ingang functioneren. Misschien onnozel, maar hoe dan ook, erg grappig.

Charles W. Moore

Een aantal ontwerpen echter, die minder gratis op het verleden inspelen en minder het karakter van een gadget dragen, zijn wel bijzonder boeiend en dragen in zich wellicht de mogelijkheid om een blijvende vernieuwende impuls uit te oefenen. Een grote dosis speelsheid en verbeelding, samen met een grondig her- en doordenken van het woonproces, heeft bv. bij Charles Moore geleid tot een unieke combinatie van stokuode woonvormen en -schemata, die toch ongetrokken worden naar andere mogelijke en onvermoeide patronen. De man in de straat zal er genoeg aanknopingspunten vinden om er zich thuis te voelen, maar evengoed een Japanner, of misschien zelfs iemand uit het jaar 2000 (Moore heeft trouwens een aantal ideeën overgenomen van het traditionele Japanse huis, zoals de nis in de muur, tokonoma, waar een geliefd voorwerp kan geplaatst worden).

Een heel typisch element bij Moore is o.a. het huis in het huis: een soort pyramidaal

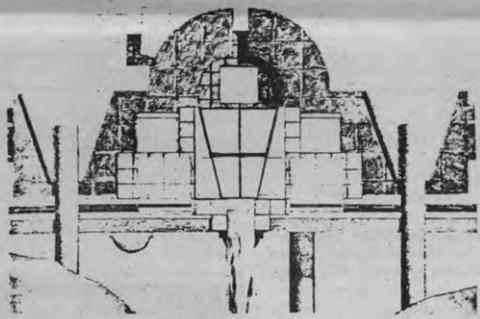
dakje op vier zuiltjes boven de zithoek, in een huis dat één grote open ruimte is. Het kreeg tegelijk een heel besloten gevoel (de associatie van geborgenheid, de grot of tent als oer-woonvorm), maar laat contact open met de rest van het huis. Om het met Moore te zeggen: "Houses must be special places within places, separately the center of the world for their inhabitants, yet carefully related to the larger space in which they belong". We zijn hier al heel ver verwijderd van de Platonische (onwerklijke?) visie op huizen van Mies van der Rohe. Van een denkbeeldige kosmische orde naar de concrete woon-existentie van de 20e eeuw.

Van de algemene ruimte, zonder onderscheid van vorm voor een kerk of een fabriek, het heilige en het profane, naar de specifieke plaats, met zijn eigen waarden en gedragsregels. Plaatsen die daan ook duidelijk afgebakend moeten zijn, zonder geïsoleerd te worden. Omwille van dit alles besteedt Moore veel aandacht aan een duidelijke articulatie van doorgangen, schermen in de ruimte, nissen en afdekkingen. Ook bij Moore vinden we (de nood hieraan is in vorige artikelen gesuggereerd) een grote aandacht voor de ingang, als overgang binnen-buiten, met alle tegenstellingen en overeenkomsten die dit meebrengt in de beleving (publiek-privé, aktiviteitsrust). Omdat voor Moore de menselijke activiteit het uitgangspunt vormt voor zijn ontwerpen en geen abstracte postulaten, wil hij ze maken als 'empty stages for human action'. Soms wordt het dan ook echt theater, en met de piazza d'Italia werd het een echt decor (Zonder veel betekenis helaas). In zijn eigen huis echter hebben zijn ideeën een verrassend origineel en werkelijk vernieuwend ontwerp opgeleverd. Werkelijk vernieuwend, omdat het de bewoner uitnodigt zijn wonen te vernieuwen, zonder dadelijk één mogelijkheid op te dringen. Het draagt alles in zich opdat er een interactie tussen de bewoner en zijn huis zou ontstaan, die tot een grotere woontevredenheid kan leiden. Susan Bleter: "The architectural identity of his interiors springs from a reflexive relationship with its occupants".

Land in zicht

Ook de Tessiner architecten hebben in deze richting naar oplossingen gezocht. Een aantal ontwerpen van bv. Mies Botta hebben eenzelfde magisch vermogen om het (Italiaanse) verleden met zijn gelogheden op te roepen, en een sfeer van vertrouwdheid te scheppen, maar tegelijk veel meer toe te laten en te suggereren dan enkel dat. Voorlopig is het echter, binnen het bestek van deze bladzijden, onmogelijk om daar dieper op in te gaan. Het komt mij echter, als besluit, voor dat, naarmate het post-modernisme zich meer van de camp-houding, het zich blindstaren op impasses in ontwerpen en wonen, naar een grondige reflectie over de existentie van het wonen beweegt, en van een cynisch vormen-spel naar een meer in het denken over het wonen geïntereerd vorm-gebruik, het post-modernisme veel mogelijkheden kan bieden voor een bevredigende nieuwe architectuur.

Pieter T Jonck

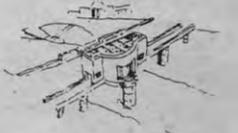
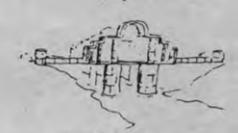

Michael Graves', Fargo Moorhead cultural centre moet een culturele brug vormen tussen twee vloeren. Voor wie de gebruikte symboliek niet dadelijk ziet zitten, kijk elders op deze pagina.

'middelmatische?) over hoe iets eruit moet zien. Het si deze symboliek die je ziet verschijnen in reclames, stripverhalen, religieuze pamfletjes, de aankleding van een rijwoning: geen subtiel details, nagenoeg geen (bewuste) historische referenties, en een overdoos aan wat men «slechte smaak» en «kleinburgerlijkheid» is gaan heten. Door de grote verschillen in betekenislagen tussen de moderne en de alledaagse symboliek is er heel wat onbegrip en onvrede gerezen.

Pillendozen, bunkers of musea?

Ook architecten ontging het niet dat hun grootste projecten steevast door de gebruikers omgedoopt werden: G. Bunschaft's museum voor de Hirshorn collectie ziet eruit als een pillendoosje van buitengewone proporties, of zelfs een geavanceerde bunker. Die benamingen zijn dan ook in zwang. Weinig vleidend, maar eigenlijk was dat wel te voorzien. Klaarblijkelijk heeft het hiermee te maken, dat iedereen, naar eigen geaardheid, (in zeer ruime zin) een nieuw fenomeen poogt te kaderen binnen de begrippen die hem welbekend zijn. Een meer verantwoorde aanpak ware dan ook geweest, een aantal stereotypen van musea te hernemen, maar ze te wijzigen in de richting van een nieuwe opvatting over hoe zo iets eruit moet zien. Nieuw, maar gestoeld op een herkenbare traditie. Illustratief voor het fenomeen van de verschillende interpretatie van eenzelfde gebouw, is de geschiedenis van de symboliek die aan de gotische kathedralen toegedicht werden. Tijdens de romantiek zag men in de zuilengalerijen van de kathedraal, met hun schaarse licht, een uitbeelding van

Fargo Moorhead: Boven een thema van Boullée, eronder eerste van Ledoux, het Romeinse Serliana-motief daaronder, en tenslotte een voorlopig concept.

Veto sprak met Van Outrive (verv. van p.1)

“Toen we op congressen kritische bemerkingen plaatsten bij de uitbreiding van de politiebevoegdheden in West-Duitsland en Italië, zei men ons: kijk eens wat de wetgeving in uw eigen land allemaal niet toelaat...”

VAN OUTRIVE: Als ik de gebeurtenissen van die avond beschouw stel ik twee eergerijke dingen vast. Enerzijds was er het feit dat er twee manifestaties toegelaten waren die avond. Er was de betoging van het TAK, en de meeting van VVS in De Valk. De rijkswacht is zich gaan opstellen rond De Valk, om preventief te verhinderen dat de twee toegelaten manifestaties met elkaar in contact zouden komen. Dit gaat uit van de veronderstelling dat er inderdaad straatconflicten zouden komen, wat ook niet bewezen was. Nu kan men zich dus afvragen of zulke provocerende, preventieve acties de zaken niet erger maken dan dat ze gebeurd zouden geweest zijn. Anderzijds stel ik vast dat men hier kan spreken van een natrappen. Eigenlijk was alles reeds afgelopen, en toch is de rijkswacht nog ter plaatse gebleven, en heeft nog allerlei acties uitgevoerd. Met een enorm machtspotentieel is men nog verder opgetreden zonder dat dat nodig was. Dit optreden getuigt niet van een optiek, die erin bestaat zelf niet de orde te verstoren. De ordehandhaving dient m.i. op een minimale manier geïnterpreteerd te worden. Wat nu gebeurt is puur machtsdemonstratie.

Ik geloof dat er een sterke relatie bestaat

jaars van de scholen niet mogen meedoen aan dergelijke acties. Ik ben er niet van op de hoogte of hogere jaars-studenten bij de rijkswacht wel meedoen. Het zijn over het algemeen wel zeer jonge rijkswachters. Het is voor een heleboel rijkswachters hun eerste beroepsjaar, na de opleiding, namelijk opgenomen te worden in het mobiele legioen. Het zijn vooral jonge mensen die over het algemeen niet uit de stedelijke agglomeraties komen. De meeste rijkswachters worden gerekruteerd uit de meer landelijke gebieden, uit gebieden met weinig industrialisatie, waar de werkloosheid hoog is. Ik meen te weten dat men de grootste moeite heeft om nog rijkswachters te rekruteren uit de grootstedelijke gebieden. Het betekent dus dat het mensen zijn, die met grootstedelijke toestanden niet vertrouwd zijn.

VETO: Hoe verklaart u dat die rijkswachters zo opgepept zijn, bijna "bij de beesten af". Ik maak hierbij geen allusie op het proces Francois.

VAN OUTRIVE: Het is anderzijds wel duidelijk dat men met dergelijke optredens zijn door het proces Francois besmeurd blaazen pookt wat te wassen. Wat dat opgepept zijn betreft, moet u

hieromtrent begrijpbaar.

VETO: Wat wil de rijkswacht met die tanks? Sinds wanneer heeft ze die? Verloopt het inzetten van paarden in nerveuze gevechten, niet vol met risico's voor dier, berijder, betogers?

VAN OUTRIVE: Er is nogal wat kritiek geweest op die BDJ-tanks. Waarom heeft de rijkswacht zulke oorlogsuitrusting nodig? Bovendien zijn ze van zeer slechte makelij, en is er kritiek op de technische hoedanigheden. Waarom zo'n machtsvertoon met die paarden in Leuven? Het aanwenden van paarden verloopt natuurlijk vol risico's.

VETO: Zou het kunnen dat men de studentenbeweging wil intimideren, om te verhinderen dat deze zich zou mengen in de arbeidersstrijd, die zich zeer intens lijkt aan te kondigen in de komende maanden? We verwijzen hierbij naar het invoorhechtenis houden van twee Brusselse studenten na de betoging van de staalarbeiders in Brussel, waarbij het gerecht duidelijk naar de inmenging van studenten in de arbeidersstrijd verwees. Hoe belangrijk acht u de rol die de studenten in het begin van de zeventiger jaren gespeeld hebben in de plotsse groei van de arbeidersstrijd toen?

Een DBX pantser made in Belgium; in Knack stond eens een foto van een gelijkaardig voertuig dat door zijn wielen was gezakt. Vorige week dinsdag bleven ze echter in optima forma.

tussen een bepaald politiek regime en het optreden van de politie. We moeten vaststellen dat er in vorige regeringen, bv. Martens IV en Eyskens, de toenmalige Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken zich meer bewust waren van hun controletaak op de rijkswacht. Men kon vaststellen dat de rijkswacht veel behoedzamer was, en zich veel meer gecontroleerd voelde. Ik heb de indruk dat onder deze nieuwe regering, men zich eerder gedekt voelt dan gecontroleerd.

VETO: Zijn er nog andere evoluties vast te stellen binnen de rijkswacht, op vlak van personeel, materieel e.d.?

VAN OUTRIVE: Neen, al het materiaal waarover zij nu beschikken, werd al enkele jaren aangekocht. Ook voor de rijkswacht is er een personeels- en materiaalstop. De laatste effectieve verhoging die is kregen was in 1975. Er is echter wel veel kans dat de uitbreiding, voorzien in de wet van 1975, nu verder zal worden uitgevoerd, omdat over een personeelsstop niets te lezen valt in de huidige regeringsverklaring.

VETO: Men zegt dat Leuven het oefenterrein is voor de rijkswacht met het oog op hardere confrontaties die in vooruitzicht lijken te liggen met de arbeidersbeweging? Waren dit in Leuven vorige woensdagavond dezelfde rijkswachters als diegenen die optraden tegen de Waalse staalarbeiders in Brussel op 11 februari?

VAN OUTRIVE: In Eterbeek zijn 2 mobiele legioenen van de rijkswacht gelegerd. Deze kunnen optreden in heel Brabant en waren dus ook paraat op de betoging van de Waalse staalarbeiders. Of Leuven een oefenterrein is voor de rijkswacht? Het is iets, wat men al lange jaren zegt. Ik weet zeker dat de eerste

zich dat zeer concreet voorstellen, in welke psychologische toestand die mensen dienen te werken. Deze zijn al ettelijke uren op voorhand gemobiliseerd. Ze zitten te wachten in de wagens en stellen zich dan ook vragen: wat moeten wij hier eigenlijk komen doen, tot wat dient dit? Hierdoor komen ze op de duur onder een eergerijke psychologische druk. Als ze dan losgelaten worden, krijg je natuurlijk de weerbots.

VETO: Uit een gesprek met een rijkswachter in de kazernes, toen we opgepakt waren, bleek ook de schrik voor ontslagen. Na een betoging die twee jaar geleden werd gehouden in Gent, uit protest tegen twee ontslagen, werd een waar terreurbewind onttekend binnen de rijkswacht; 16 ontslagen zouden gevallen zijn, en diverse dossiers nog steeds hangende.

VAN OUTRIVE: De rijkswacht is een militair systeem, waar onverbidde hoorzaamheid geëist wordt. Daarnaast wordt de mentaliteit aangekweekt dat heel de samenleving vol met vijanden zit. De vraag is hoe deze mensen worden voorgelicht over de studentenwereld, over linkse en rechtse bewegingen. De enkele sporen die we hebben over de manier dat deze mensen worden gesocialiseerd, in de kussussen van de rijkswacht, laat niets goeds vermoeden. Diverse bewegingen worden daar op een sterk verwerpend manier voorgesteld. Dit speelt natuurlijk ook allemaal mee op het moment van optreden. Ik ben niet op de hoogte van die ontslagen, maar dat zou best kunnen. Dat "dreigen met" gebeurt in andere bedrijven ook, dus waarom niet in de Rijkswacht. Er vermits er waarschijnlijk veel kandidaten staan te wachten, om bij de rijkswacht binnen te treden, is een angstpsychose

VAN OUTRIVE: Ik weet niet welke directieven de Minister van Binnenlandse Zaken ditmaal aan de rijkswacht heeft gestuurd. Dat zijn nu eenmaal dingen die men niet in de pers leest. In de zeventiger jaren hebben de studenten een belangrijke rol gespeeld op vlak van informatie naar de arbeiders toe, soms met, soms tegen de vakbonden. Het was toen de tijd dat diverse studenten in de fabrieken gingen werken. Het betrof studentenarbeiders die tijdens of na hun studies gingen werken in de ondernemingen. De aanwezigheid van studenten in de fabrieken is wel geminderd na 1973-74. Men heeft wel de indruk dat samenwerking tussen studenten en arbeiders een nieuwe kans maakt.

VETO: Hoe kunnen de mensen die kloppen gekregen hebben een klacht indienen? Hoe kan de Liga voor de Rechten van de Mens hun hierbij helpen?

VAN OUTRIVE: Men kan natuurlijk altijd een klacht indienen bij de procureur. Dat kan binnen gelijk welke termijn gebeuren. Alleen is het aan te raden, dit zo vlug mogelijk te doen, om niet teveel afstand te hebben tussen klacht en de gebeurtenissen. Men kan zich - maar dit is een dure aangelegenheid - ook burgerlijke partij stellen voor de schade die men heeft opgelopen. In dat geval moet het alleszins voor de rechtbank komen. De Liga voor de Rechten van de Mens kan alleszins juridisch helpen, door bv. een advocaat ter beschikking te stellen en juridisch advies te geven. Indien het zou blijken dat wij met een nieuwe golf van repressieve ordehandhaving te maken krijgen, dan zal de Liga ook wel reageren.

VRIJE TRIBUNE

NSV: Heimwee naar het 'heil'???

Over fascisme is zeker het laatste woord nog niet gezegd. Zeker vandaag de dag, wanneer het, ondanks de nog al te vers in het geheugen liggende herinneringen aan bewegingen zoals V.N.V. en Verdinaso, toch nog mogelijk is voor verschillende Vlaams-Nationalistische groepjes om als onkruid uit de grond te schieten. Komt daar nog bij dat de meeste van die bewegingen hun verwantschap met het Fascisme ontkennen, en dat misverstand toeschrijven aan anti-propaganda van linkse agitatoren, dan is de verwarring compleet. Fascisties of niet?

Zo ook met N.S.V. (Nationalistische Studenten Vereniging), dat eind 1980 een afdeling in Leuven oprichtte. De polemiek hierover is tot vandaag nooit gestopt, en op de vraag of NSV nu al dan niet een fascistiese klik is, heeft nog niemand een sluitend antwoord kunnen geven. Bij het verschijnen van de informatiebrochure "Wat is en wat wil de NSV?", heeft schrijver dezes dan ook het besluit genomen eens dieper in te gaan op wat het NSV nu juist voorstelt.

Dit zal gebeuren in drie delen: het eerste deel, dat hieronder volgt, zal handelen over de kritiek die NSV uit op de Algemene Studentenraad (ASR). Het tweede deel wil dan dieper ingaan op hun politieke beginselverklaring en hun levensbeschouwing; en het derde deel tenslotte ontleedt dan wat NSV onder 'studentikositeit' verstaat en hun visie op Polen. Deze twee laatste Jelen zullen op latere data verschijnen.

ASR = Gachisten

De kritiek op de A.S.R. moet al ongeveer even oud zijn als de A.S.R. zelf. Ook de NSV heeft sinds haar ontstaan in Leuven steeds ijverig meegedaan hieraan. Hun informatiebrochure opent er zelfs mee. Hun kritiek komt neer op twee dingen; het gachisme binnen A.S.R., en de vraag of A.S.R. wel representatief is.

Het mooie weer wordt, volgens de NSV, nog steeds gemaakt door een aantal gachistische groepjes, vooral binnen de A.S.R. NSV acht het dan ook nodig om deze reden de A.S.R. as such in vraag te stellen. Dit berust volgens mijn bescheiden mening op een vrij grove denkfout. Het weer (of dat nu mooi of slecht is), wordt binnen A.S.R. gemaakt door de verschillende afgevaardigden van de verschillende kringen. Het is dan ook niet juist te stellen dat slechts enkelingen er de touwtjes in handen hebben. Het is mijn mening dat indien dan toch het NSV kritiek op het links karakter van de beslissingen wil geven, zij zich behoeven te richten tot de verschillende kringen, die elk afzonderlijk hun afgevaardigde verkiezen, voor zover ik weet, nog altijd op representatieve wijze.

Hieraan kan nog toegevoegd worden dat met elke beslissing, genomen op de A.S.R., noodzakelijk links moet te zijn. Zulk een bewering berust enkel op een kortzichtige verdraaiing van de feiten.

De vraag of de Algemene Studentenraad wel representatief is voor de ganse studentenbevolking van Leuven, wordt uiteraard gekoppeld aan het gachisme, doch voor de rest tracht men niet uit te leggen wat er nu juist onder representativiteit kan verstaan worden. Voor zover ik me kan voorstellen, is de enige wijze waarop men die representativiteit kan benaderen, juist de huidige procedure is: nl. een fakulteit kiest zijn kringbestuur, dat op zijn beurt een afgevaardigde voorstelt, die, indien goedgekeurd, zijn mandaat moet vervullen, in opdracht van zijn kring. Mijn reactie op de stelling als zou de A.S.R. een onrepresentatief orgaan zijn, kan dan ook kort gehouden worden: "Gelieve duidelijk te specificeren wat er verkeerd aan is, en wat zetten jullie er in de plaats?" Zolang er daar geen duidelijker antwoord op komt, moet deze kritiek doorverwezen naar de plek waar ze thuishoort: in de prullemand.

Nog even wil ik in dit verband verder doorgaan op de kritiek als zouden enkele "bedenklijke figuren", rode hogepriesters' heel het spel op de A.S.R. in handen hebben. Ik wil hier simpelweg de bal gewoon terugkaatsen door de heren NSV'ers te verzoeken, bij het uit van zulk een opmerking, de handen in eigen boezem te steken. Het komt mij namelijk voor dat de leiders van uw organisatie op zijn minst eveneens bedenkelijk mogen genoemd worden. De geschiedens van uwer held end leider, dhr. E. Truysens, liegt daar in het geheel niet om.

Fascisme hoort thuis in het museum...

Elke Vlaamsch-Nationalistische beweging is het niet te benijden tot beschoren als fascisties afgeschilderd te worden. Over het al dan niet gerechtvaardigd zijn, is de discussie al jaren aan de gang. NSV is er in elk geval niet mee eens; ze hebben er niets mee te maken...

Eenieder die dit stelt, volgens dezelfde, bezondigt zich aan een groot sofisme: zij lichten namelijk zinnen uit hun context. Echter vlak daarop begaan onze Vlaamsch-Romantiekers idet dezelfde fout: "Dingen als Nazisme en Fascisme horen voor de NSV nu eens definitief doorverwezen te worden naar waar ze thuis horen; in het museum." Einde citaat. Dat dit een flagrant uit zijn context nemen is van een stelling, mag voor eenieder, die de activiteiten van NSV op de voet volgt, een duidelijke zaak wezen. Het inrichten van debatten met sprekers, die in het verleden een duidelijke liede voor het fascisme lieten blijken, en het inrichten van memorialdagen voor dito-perso., laat mijns inziens geen twijfel over...

Dit laatste nog niet in acht genomen, kan de denkfout van de Vlaamsch-Nationalisten wel begrepen worden, zij blijft niettemin evenfout, als een linkerscheut van een rechtervoet. Men stelt namelijk dat de tweede wereldoorlog voorbij is, Mussolini en Hitler dood zijn, en men denkt verder: "dus het fascisme en het nazisme zijn hetzelfde tot beschoren". Niets is echter minder waar. Dit werd reeds rechtelijk bewezen door een onderzoek van het SINUS, een sociaal-wetenschappelijk instituut uit Duitsland; over de toestand van het fascisme in Duitsland. De resultaten waren op zijn minst gezegd onthutsend voor al wie nog twijfelde. Uit dit onderzoek bleek namelijk dat het fascisme er nog welig tierd: ongeveer 5,5 miljoen inwoners van de Duitse Bondsrepubliek houdt er een ideologisch fascisties wereldbeeld op. Gedachten zoals de kultus van de leider, het koesteren van racistiese gevoelens, een overtrokken nationalities sentiment, het anti-socialisme, de mening dat de democratie een Anguisstal is die nog liefst van al zou opgeblazen worden; dit alles is nog ten volle aanwezig. Daarbij komt nog dat geweld goedgekeurd wordt ter verwezenlijking van de ideologie.

Ik hoor de vraag, "wat dit alles nu wel met NSV te maken heeft" al klinken. Lezers, begri deze denkfout niet! U zou weer denken uit hun context nemen. In het tweede deel van deze expose zal ik namelijk ingaan op de "Politieke Beginneling" van de NSV, waarover ik dit al wil verklappen, dat de hierboven aangevoerde elementen van een ideologisch fascisties wereldbeeld, de grondtoon voeren in de "beginneling".

Eric Juncs

GRATIS OPLEIDING
OP FOTOTZMACHINE
AANGEBODEN
TE LEUVEN

EEN TANGO TEGEN REAGAN

Opgelusterd met een optreden van het gitaarduo Juan Masondo en Dirk Van Esbroeck had donderdagavond 18 februari in zaal Lido een paneelgesprek plaats over de wijze waarop de media nieuws brengen over de actueel explosieve situatie in Centraal-Amerika.

Voor dit debat waren de komende verkiezingen in El Salvador de aanleiding, de "kapstok" om een journalistieke stijfheid te gebruiken. De drie Centraal-Amerikaanse komitees (Nicaragua, El Salvador, Guatemala) konden treden zijn over het talrijk opgekomen publiek, maar de nieuwsgangsters achter de tafel stelden de vierhonderd aanwezigen eerder teluur: men had het allemaal al grotendeels gehoord, het was enkel goed dat persmensen zelf het kwamen bevestigen. Toch even het beste uit wat er gezegd is, naar voor brengen.

Les maîtres à penser

Op het podium, onder de rode spandoek met opschrift: *Stop de V.S.-interventie in Midden-Amerika*, zaten Willy Courteaux van Humo als moderator, voor de dagbladsprekers Frans De Smet van De Morgen, Marcel Grauls van Het Belang van Limburg, en Francis Van den Bergh van De Standaard, voor de BRT-radio Liesbeth Walckiers, voor de televisie Johan De Poortere, en de wetenschappelijke stem in het kapittel was Jan Servaes van het Centrum voor Communicatiewetenschappen van de KUL. Twee uitgenodigde kranten waren niet aanwezig: Maurice Lelie van Het Volk had in extremis een zwaar auto-ongeluk gehad en de *Gazet van Antwerpen* had geweigerd, "wellicht omdat te vreesde met opmerkingen te worden geconfronteerd die niet met de hare overeenstemmen", aldus de moderator.

De verloren eer van Uncle Sam

Courteaux stelde even het probleem: het nieuws is geen objectieve selectie van een massa feiten. Manipulatiemechanismen vertekenen het beeld. In het Westen bericht men anders over de dictatuur in Polen dan over die in Turkije. Het Amerikaanse weekblad *Time* geeft in haar berichtgeving over Nicaragua zowel de versie van de FSLN-regering als die van de burgerlijke oppositie. Maar deze laatste wordt weergegeven als gecontroleerde feiten, terwijl de versie van het FSLN onder de vorm van verklaringen van regeringswoordvoerders te lezen staat. Hetzelfde gebeurde indertijd met de versie van de Amerikaanse persensaties UPI en AP en die van het "communisme persensaties" van Hanoi over de oorlog van Vietnam,

"toen de BRT-nieuwsdienst nog jong en onervaren was, zodat ze nog niet voor een links net doorging", aldus Courteaux. Dit noopt ons tot een onderzoek over de rol van de buitenlandse persensaties op de berichtgeving in België, op radio en TV en in de pers.

Wie spreekt op de radio

Vanuit negen jaar ervaring bij de radio kon Liesbeth Walckiers dit illustreren met enkele voorbeelden. De BRT nam van UPI en AP destijds de terminologie over zoals "de vijand" en "de slachtoffers werden door de Vietcong vermoord" in haar berichtgeving over Vietnam. Amerika was betrokken partij bij het conflict, de Amerikaanse TV-kijkers hadden hun zonen in de jungle zitten en dat uitte zich in de informatie. Het Britse persensaties Reuter is vrij correct in haar berichtgeving uitgezonderd wanneer het over Noord-Ierland gaat. Hetzelfde geldt voor het Franse AFP over Mei '68 en voor de grote Amerikaanse TV-stations ("networks") over Iran. Dit land kwam slechts in het wereldnieuws toen daar Amerikanen werden gezijld. Hetzelfde gebeurt voor Centraal-Amerika sinds de overwinning van de Sandinisten in Nicaragua in 1979. De BRT ontsnapt niet aan deze invloed. Dit heelt te maken met de abonnementen van de nieuwsdienst op bepaalde persensaties. UPI (USA), Reuter (Groot-Brittannië) en AFP (Frankrijk) leveren hun informatie rechtstreeks aan de radio. Andere persensaties zoals UPI (USA), ANP (Nederland), DPA (Bondsrepubliek Duitsland), Tass (USSR), Nieuw China (Volksrepubliek China), Tanjug (Joegoslavië) komen slechts aan bod via een selectie door het Belgisch persensaties Belga. Door een beperkt budget kan de BRT slechts

zelden eigen mensen op een "hot spot" op de wereldbol afsturen, maar in dat geval heeft men toch de kans om eigen contacten uit te bouwen die correcties en duiding kunnen brengen op de te Westerse berichtgeving. Deze heeft te maken met de grote financiële middelen van de Westerse persensaties: hun mensen zijn altijd het eerst ter plaatse. Het komt er dus op aan zich daarvan bewust te zijn en zo goed mogelijk aan te vullen. Dit wordt bemoedigd door het feit dat radio een medium is dat dicht bij de feiten moet staan en zo is er weinig tijd om te checken.

Bloed op het TV-scherm

Johan De Poortere toonde aan dat hetzelfde zich voortdooit voor de televisie. De TV is een visueel medium. Dit heeft voor gevolg dat enkel nieuws waarover beeldmateriaal bestaat, belangrijk is. De rest wordt in een paar regeltekst op een blaadje papier door de nieuwslezer opzij geleid. Wie levert nu het beeldmateriaal? Weerom de grote Westerse TV-stations die fusioneren in gespecialiseerde beeldverdeelmaatschappijen. *Eurovisie*, die alle Europese stations en die van de Arabische landen groepeerd, is een officiële en betrouwbare bron. Maar daarnaast verspreiden drie Amerikaanse networks beeldmateriaal om de commerciële waarde ervan: CBS, UPITN (een fusie van UPI, de Britse commerciële televisie ITV en het Amerikaanse ABC) en Visnews (BBC, Reuter en de Australische en Canadese televisie). Een abonnement op die networks kost veel: acht miljoen voor Visnews en vier miljoen voor UPITN. Er is iedere dag een aanbod van één uur filmmateriaal, met een twintigtal onderwerpen die meestal op het Westen en het Midden-Oosten gericht zijn. Voor wat Latijns-Amerika betreft komt enkel Centraal-Amerika aan bod, er worden zelden beelden bv. uit Brazilië vertoond, "tenzij daar een brug is ingestort met toeristen erop". Zo zijn de Europese stations afhankelijk van de keuze die in London of Washington wordt gemaakt. Slechts in de montage en de commentaar kan men een subjectieve kijk wat corrigeren. Maar meestal gaat dit niet: als er alleen maar beelden te krijgen zijn over vrachtwagens vol soldaten die de guerrilla in El Salvador gaan aanvallen, komt dat over als een verpletterd offensief van de junta, terwijl in feite de guerrilla al lang weg is als het leger ter plekke komt om slag te leveren. Het beeld wordt ook maar gefilmd op een moment van brandende actualiteit. "Het eerste guerrillaoffensief in El Salvador werd door CBS in stand bij uitgebreid gecoverd maar na verloop van tijd kwam er niets meer binnen daarover tenzij het over meer dan vier lijken ging". Men ziet weinig of niets over de studieris van een onderzoekcommissie van het Europese parlement maar eenzijdige missie van Amerikaanse Congresleden komt uitvoerig aan bod. Men vergaapt zich in Amerika aan de beelden over het proces tegen de enkele regeringssoldaten die vier Amerikaanse nonnen hebben vermoord maar het is slechts wanneer er beelden worden getoond van Amerikaanse "adviseurs" die met M-16 geweren op het Salvadoreense platteland rondzullen, dan men zich in het Westen rekenschap geeft van de duizenden doden die Reagan al op zijn geweten heeft in El Salvador. Het Congres twijfelt slechts aan de geloofwaardigheid van Reagan als die heeft over de mensenrechten in El Salvador van het moment dat er op de TV zeventien lijken zien waren in een arbeiderswijk in San Salvador. Dit maakte een zelfde indruk als de beelden destijds over de moord op een ABC-journalist door Somoza's soldaten. Eerst moeten er Amerikanen sneuvelen er over de hele wereld met beelden wordt tegengesproken dat de junta in El Salvador de mensenrechten eerbiedigt. Een Europees station zoals de BRT kan zich budgettair niet veroorloven meer dan één of twee reizen per jaar te betalen om ter plekke verslag te laten uitbrengen. En dit gebeurt dan nog alleen maar voor een duidingsprogramma zoals Panoram. Maar globaal genomen is de berichtgeving over het buitenland er op vooruit gegaan. Vroeger toonde men enkel hooggeplaatsten die uit een vliegtuig stappen, en handens schudden of

W. Van Laeken hier tijdens de Pano opnamen voor het studentenprogramma vorig jaar. Een duiding die binnenkort enkel nog door politieke zendingmachtingen mag gebeuren? Over de moeilijkheden bij radio en tv journalistiek meer in bijgaand artikel.

sensationele oorlogstaferelen of grote conferenties.

Censuur?

Zowel De Poortere als Walckiers vestigden de aandacht op de politieke druk van bovenaf die de berichtgeving beïnvloedt. Deze is vooral sterk op de berichtgeving over het binnenland, voor het buitenland kan men zich wat meer permitteren, vooral wanneer de redactie op de spot verslag uitbrengt. De censuur is zelden rechtuit, er wordt een zekere zelfcensuur aangekweekt bij de journalisten, zodat bv. een hoofdredacteur vindt dat "als een 1 mei-betoging 2,5 minuut krijgt, er ook zoveel tijd moet worden vrijgemaakt voor Rerum Novarum-toestanden, al was het maar een stukje fanfare". De laatste tijd krijgt die politieke druk vorm in de hetze tegen het BRT-monopolie. Er is een decreet ir de maak om alle duidingsprogramma's te reserveren voor de zendgemachtigde verenigingen van de politieke partijen, zodat kritische journalistiek plaats maakt voor "verkapt partijpropaganda", dit in het kader van de bezuinigingen in de BRT, waarbij culturele en informatieve programma's het eerst voor de bijl gaan i.p.v. kennis en shows ("verrossing").

De krant bij het ontbijt

De vertegenwoordigers van de dagbladsers maakten globaal dezelfde analyse maar brachten vanuit hun eigen situatie correcties aan. Zo merkte Francis Van den Bergh van De Standaard op dat de eigen persbureau's van de Derde Wereld meestal onder dictatoriale controle van de regering staan, zodat die ook geen tegengewicht kunnen vormen voor de Westerse berichtgeving over de Derde Wereld. Marcel Grauls van Het Belang van Limburg twijfelde aan de waarde van de selectie van de berichten uit de Derde Wereld door Belga; hijzelf heeft vijf jaar als vertaler bij Belga gewerkt en door onderbezetting kan dat werk niet serieus gebeuren. Het enige wat men als individueel journalist kan doen is zelf nieuws vergaren en dat materiaal dan gebruiken als de gelegenheid zich in de actualiteit voordoet. Frans De Smet van De Morgen hechtte belang aan alternatieve bronnen vanuit de eigen situatie bij De Morgen; deze financieel krappe krant heeft enkel een abonnement op Belga, zodat men moet steunen op betrouwbare correspondenten. Er moet volgens Marcel Grauls ook rekening worden gehouden met de graad van betrokkenheid van de lezers op de Derde Wereld: de commerciële bureau's van de kranten trekken uit lezersonderzoeken de conclusie dat de meeste mensen de tweede katern openstaan voor het regionale en het sportnieuws en voor de rest enkel de sensationele pulp lezen bv. over zwangere lady Di in bikini. Laat staan dat ze zich dan nog bekreunen om de Derde Wereld. Slechts de lezers die naar politieke bijeenkomsten gaan en bewust stemmen, bij de verkiezingen, interesseren zich voor binnen- en buitenland. Zij fungeren dan ook als "opinion makers" voor de krant. In dat

The heart of the matter

De laatste vraag uit het publiek bracht eigenlijk de essentie van de zaak op tafel. Er is in het Westen een centraal kapitalisme dat een periferie kapitalisme in stand houdt in de Derde Wereld. Het centraal kapitalisme uit zich in de berichtgeving over het binnenland, het periferie kapitalisme wordt weerspiegeld in het nieuws over het buitenland. De redactie binnenland van De Standaard verdedigt de besparingspolitiek van de regering, de redactie buitenland kiest geen stelling voor de bevrijdingsstrijd in de Derde Wereld. Voor hen is ontwikkeling van de Derde Wereld hulpverlening uit de onderontwikkelde volkeren om ontwendend en onverschilligheid te halen, zodat ze tot Westerse welvaart kunnen komen. Dit paternalisme valt tussen de regels te lezen in de media. Maar het houdt de revoluties in de Derde Wereld niet tegen.

El pueblo salva el pueblo, het volk redt zichzelf en dat mag niet in El Salvador van Reagan en Haig.

Lucien

Medewerkers aan dit nummer:

Patrik Vankrunkelsven, Jan Sempels, Luc Vanherenals, Bob Depoorter, H.-Paul Cloesen, Eric Junes, Ingeborg Verplanken, Philippe Canlyns, Lucien, Pieter T. Jonck, Jean Vanempen, Bruno Leyme, Jan Verbanck, Johan Thy, Wilfried Allart, Leo Paesen, Marc Eden, Wim Verhelst, Luc Biersma, May Van Boxel, Carolien Deleu, Gene Janssens, Jozef Schildermans s.v.a.

LEZERSBRIEVEN

De wet over de gewetensbezwaarden in oorlogstijd

In het Veto-nummer 12bis van 4 januari (ja, da's lang geleden, sorry) stond een interview met een totaalweigeraar. Ik heb bewondering voor totaalweigeraren omdat ze zo consequent zijn, en omdat ze de gewetensbezwaarden eraan herinneren, dit de kous niet af is met het vervullen van gelijk welke burgerdienst, maar dat een actieve inzet nodig is voor de vrede en voor een rechtvaardiger en geweldloze maatschappij.

Ik wil alleen wijzen op een onnauwkeurigheid: verwijzend naar art. 109 van de dienstplichtwetgeving, beweert de ginterviewd dat je, ook als je het statuut van gewetensbezwaarde hebt, in oorlogstijd kunt verplicht worden legerdienst te vervullen. Welnu, dat is een vergissing, en het betreffende artikel luidt:

"Zo het krachtens art. 87 geschreven dienstplichtige de bevoelden van de organisatie van de burgerlijke bescherming overschrijft, wijst de Minister van Binnenlandse Zaken degene aan die niet bij genoemde organisatie (burgerlijke bescherming) zal worden ingedeeld, volgens criteria door de koning vastgesteld. Voor deze bijlief de militaire dienstplicht in oorlogstijd bestaat."

"Ontheven dienstplichtigen" zijn geen gewetensbezwaarden, maar mensen die geen dienst moeten vervullen omdat ze

bijvoorbeeld een kind hebben vóór de 24 jaar oud zijn, of een lichamelijke moeilijkheid,...

Terloops, het is dus niet zo zinloos het statuut van gewetensbezwaarde aan te vragen, ook al geniet je 'ontheffing'. Dan hoef je geen burgerdienst te doen, en het betekent een morele steun voor de andere gewetensbezwaarden, en een stellingname voor de vrede. Ook ná de legerdienst kan je dat statuut nog aanvragen.

Michel Roelens
gewetensbezwaarde

De argumenten van de ginterviewde zijn natuurlijk volledig voor zijn rekening. Toch moet ik erop wijzen dat er wel degelijk door de Belgische staat het document E/CN.4/1419 naar de Verenigde Naties is gezonden, met daarin de mededeling dat gewetensbezwaarden in oorlogstijd op gelijke voet als gewone dienstplichtigen kunnen behandeld worden. De ginterviewde lezer kan dit nalezen in het door Onkrut uitgegeven *Rep en Roer* (verrijgbaar bij Onkrut in Rosse, postbus 66). J.S.

Louis van Geyt: Het standpunt van de KPB over de Europese integratie

Dinsdag 16 februari. Het Europacollege heeft het dus eindelijk 'es aangedurfd om de mening van de KPB te vragen i.v.m. de EG. Een duidelijk snipverkouden Van Geyt (nationaal voorzitter KPB) komt toch z'n public-relations verzorgen met een zekere Susa Nudelhole in zijn kielzog.

Al met al toch een interessante avond, kregelige vragen van een duidelijk liberaal-georiënteerd publiek en een blauw intermezzo.

Louis beschouwt de EG als een realiteit met belangrijke positieve mogelijkheden. De Navo daarentegen wordt als een realiteit bestempeld maar dan een voorbijgestreefde realiteit. En op deze twee punten bouwt ie z'n verder betoog op. De werping van de Navo berust op het feit dat de KPB voorstander is van de onmiddellijke afbraak van het blokkensysteem. De Navo was zinvol in de periode vlak na de Oostverdragen. Daarna heeft het/zij systematisch haar belang verloren. De EG daarentegen is in sé bevorderlijk voor het nastreven van een gecoördineerde groei en ontwikkeling. De grote kritiek daarentegen is dat in het kader van die groei en ontwikkeling men hier, net als in andere sectoren, komt tot herstruktureringen, tot een nieuwe industriële groei, tot een minieuwe arbeidsverdeling in de wereld die de multinationale monopolies dient, maar die belastingbetalers in het algemeen en de werkers in het bijzonder de rekening laat betalen. En juist deze politiek willen de multinationals, de rechterzijde en de door hen gecontroleerde overheidsinstanties nog erger maken met de uitbreiding van de gemeenschap. Einde citaat.

Het grootste gevaar voor de groei van de EG komt volgens de KPB vanwege 1) concurrentie van USA en Japan. 2) De weerslag van de Noord-Zuid spanning. 3) de crisis binnen EG landen (stijging van de werkloosheid). Het trotsen van deze gevaren stelt drie vereisten:

1) Het vergt een maximale onafhankelijkheid tov USA en Japan (dit dan vooral i.v.m. staaldossier, een 'politieke voorwaarde': garanties voor het voortbestaan van de democratie in de lidstaten (kleine verwijzing naar lidstaten als Spanje en Portugal en afwijzing van de kandidatuur van Turkije. Voetengestamp dank u.)

2) Een veel meer genereuze houding tov de 3e wereld. 3) Een gecoördineerd en gepland relanse beleid in elk van de lidstaten tov deflatie, tegen een afbouwende reconstruering en tegen een ongeordend streven naar winst van de machtigste groepen. Die 3 vereisten leiden alle 3 tot het in vraag stellen van de hegemonie van het machtsblok gevormd door 3 essentiële factoren: a. de multinationale sectoren b. de bureaucratie c. het feit dat het merendeel van de regeringen werken in dezelfde richting

De geïntegreerde goederenmarkt wordt dus niet in vraag gesteld. Maar tot het vrij verkeer van kapitaal wordt een controle absoluut noodzakelijk gesteld. Van Geyt wordt (eindelijk) meer concreet als hij het heeft over het ons 0 zo

nauw aan het hart liggende probleem van de staalsektor. Hij vraagt zich af hoe ge error. Hij vraagt zich af hoe het mogelijk is dat een man als Frère in staat is enkele miljarden te verzamelen in de staalsektor om Paris-Bas te onttrekken aan de Franse nationalisatie terwijl anderzijds geen geld te vinden is om de sektor zelf een zetje en de goede richting te geven. Een belangrijk punt is immers ook dat de nacht van de lidstaten, de nationale beslissingen dus zeker niet mag afgebouwd worden. België is een kleiner en zwakker land dan de grote staalbroers zoals Duitsland. Zo komt het dus dat er prioritaire offers worden opgelegd aan onze staalarbeiders. De KP komt daarenboven op voor de demokratisering van de werkingen die reeds aan de nationale regeringen onttrokken zijn. In verband met de politieke samenwerking van de 10 pleit de KP voor een verruiming van de gemeenschap, een uitstraling van de gemeenschap (watsoever dat may be) en voor een gemeenschappelijke politieke stellingname i.v.m. bepaalde problemen. Hier wordt de kandidatuur van Turkije vermeld; (achter mij begint iemand op de vloer te stampen, een zenuwtrek die iedere keer opduikt als het woord Turkije, El Salvador of grootkapitaal valt. Enfin, soit.) De KP pleit daarom voor een open houding, d.w.z. het recht op toetreding en het recht tot uitreden. Bij de toetreding moeten wel bepaalde kondities op tafel gelegd worden:

►toetreding mag geen oorzaak worden van dumping i.v.m. sociale rechten (ond.).

►een 'politieke voorwaarde': garanties vragen voor het voortbestaan van de democratie in de lidstaten (kleine verwijzing naar lidstaten als Spanje en Portugal en afwijzing van de kandidatuur van Turkije. Voetengestamp dank u.)

De Europese gemeenschap moet gecoördineerd optreden tegen alle vormen van aantasting van de rechten van de mens. Landen als Turkije-voeten-vereisten leiden alle 3 tot het in vraag stellen van de hegemonie van het machtsblok gevormd door 3 essentiële factoren: a. de multinationale sectoren b. de bureaucratie c. het feit dat het merendeel van de regeringen werken in dezelfde richting

De geïntegreerde goederenmarkt wordt dus niet in vraag gesteld. Maar tot het vrij verkeer van kapitaal wordt een controle absoluut noodzakelijk gesteld. Van Geyt wordt (eindelijk) meer concreet als hij het heeft over het ons 0 zo MT-kollegie bewaart een aandenken aan

de KP. De partij raakt toch nog in het nieuws. Na de inleiding traditiegetrouw het debat, hierbij is Dhr. Nudelhole van dienst. Enkele interessante vragen worden gesteld. Onder anere naar de geloofwaardigheid van de KP als ze het heeft over de afbouw van Het blokkensysteem terwijl ze toch 'adept is van het enige imperialistische land ter wereld, nl. de Sovjetunie' (sic) Hierop antwoorden de KP-voormannen dat: -De ussr niet het enige imperialistische land van de wereld is. -De KP geen adept is mvan de ussr. -Getuige hiervan de afwijzing, distanfiering en veroordeling van de

gebeurtenissen in Polen en Afghanistan. Geloofwaardigheid is trouwens het probleem van alle politieke partijen. Geen enkele partij schrijft immers een verhoging van de werkloosheid in haar programma terwijl die er toch maar komt. Over de samenwerking met de andere Europese Kommunistische partijen wou Van Geyt ng kwijt dat ze inderdaad grotendeels overeenkomen met de Italiaanse KP, niet met Franse maar dat ze binnen de EG toch samenwerken op gemeenschappelijke programmapunten zoals de relancepolitiek, werktijdsverkortingen en de strijd tegen het 'kapitalistisch systeem'. Over Rusland dan: de politieke bouwbouw van Rusland is momenteel totaal als

reaktionair te beschouwen. Een 'diktatoriaal' regime was nodig vlak na de revolutie van 1917 maar is nu te verwerpen. De politieke structuren hebben zichzelf overleefd. Als voorbeeld wordt het feit aangehaald dat de werkzekerheid gerealiseerd is, de politieke en menselijke vrijheden echter niet. Een interessante avond dus, wat gebrekkig voorbereid door Van Geyt, wat theoretisch ook, een ietwat eenzijdig publiek maar verder verhelderend voor niet-KPers (30 van de 31 aanwezigen). Met een blauw waas voor de ogen namen we afscheid.

Mariena Dewulf

DE MENU'S DIE U HIER ONDER VINDT ZIJN EEN SELECTIE UIT DE VEELHEID VAN MENU'S AANGEBODEN IN DE VERSCHILLENDE ALMA-RESTAURANTS. BIJ DEZE SELECTIE WERD REKENING GEHOUDEN MET EEN PRIJS-KWALITEIT VERHOUDING. M.A.W. DIT ZIJN-MENU'S MET EEN ZEERGOEDE VOEDINGS-WAARDE EN RELATIEF LAGE PRIJS. UITGAVE: ALMA V.Z.W. VOORLICHTINGSDIENST. VOOR INLICHTING-EN EN SUGGESTIES: E. VAN EVENSTR. 20 29 VERD. BUREEL LEO VAN DER AA TEL. 229911

RESTAURANT ALMA I II III		SNACK ALMA I PAUSCOLLEGE, GAST-HUISBERG, MEISJESCENTRUM	
MA 1/3	Oostense schnitsel Selder in room Gek. aard.	Tip: nagerecht naar keuze enkel s'middaags	Bitok Madeirasaus Gek. aard.
			Tip: fruit + melk nagerecht.
DI 2/3	Biefstuk witte bonen in tomatensaus - aard.	Tip: melknaagerecht.	Gehakte steak rauwkost kroketten
			Tip: Melknaagerecht
WO 3/3	Varkens steak Spruitjes gek. aard.	Tip: melknaagerecht	Blanket met rode pepers Puree
			Tip: Melknaagerecht
DO 4/3	Paardebiefstuk andijvie in room gek. aard.	Tip: nagerecht naar keuze enkel s'avonds	Vissuivel Royal Puree
			Tip: Melknaagerecht
VR 5/3	Varkens rib witloof in room gek. aard.	Tip: nagerecht naar keuze	Kalkoenrol groenten kroketten
			Tip: Melknaagerecht
SNACK ALMA I ALTERNATIEF		SEDES	
MA 1/3	Vegetarische nasi goreng	Hoofdbestanddelen: AJUIN - LOOK - PREI - SELDER - WORTEN - EI - SAUS - KROKETTEN	Gehakte steak "Jardiniere" Gek. aard.
			Tip: Melknaagerecht enkel s'avonds
DI 2/3	GRANenshotel met ei en rauwkost	Hoofdbestanddelen: TARWÉ - Boekwijn - rijst - GERST - cougettes - AJUIN - EI - MELK - KAAS - RAUWKOST	Frikassée "Forestière" Gek. aard.
			Tip: Melknaagerecht enkel s'middaags
WO 3/3	Hutsepot uit de Balkan	Hoofdbestanddelen: RAPEN - SELDER - PREI - BRUKIBONEN - MOLBONEN - SAUS - WORTELLEN - GERST	Kalfsbrood rode kool Gek. aard.
			Tip: Melknaagerecht enkel s'middaags
DO 4/3	Preitaart	Hoofdbestanddelen: PREI - KAAS - AJUIN - RIJST - ROOMSAUS	Gegravineerde witloof + hesp Gek. aard.
			Tip: fruitnaagerecht
VR 5/3	Toffunoedels in de oven	Hoofdbestanddelen: AJUIN - WORTLEN - KAAS - RIJST - PADDE - STOFIEN	Viss kroketten Targasaus Gek. aard.
			Tip: fruit naagerecht

DE AANGEDUIDE TIPS ZIJN EEN AANVULLING OM HET MENU NUTRITIONEEL VOLLEDIG TE MAKEN.

Agenda

redactie: Ingeborg Verplancke

Zaterdag 27 februari

TONEEL 20.00 u. Eenaktersavond door De Margriet, Leuven; in 't Kersouwe, Naamsstraat
OPERETTE 20.00 u. 'Waarom lieg je, chérie' van Marker, door De Margriet, Leuven in de Stadsschouwburg; 75 à 250 fr.
DAG VAN DE DEMOCRATIE 09.30 u. Werkgroepen rond rechtshulp, rijksrecht en repressie, syndicale rechten, rechten vreemdelingen; videomontage over staking te Boel-Temse; film over repressie (Black's Britannia), *groot debat* 'Democratie 1982' en slottoppraak; alles voor 50 fr. in de gebouwen van de UFSIA, Rodestraat, Antwerpen (org. A'pens Advokatencollectief)

Zondag 28 februari

KONCERT 11.00 u. Kamerconcert Heist op den Berg, in Stadhuis, inkom 60 fr.
TONEEL 20.00 u. Eenaktersavond (zie 27/2)

Maandag 1 maart

LEZING 10.00 u. 'De vrije vestiging van de geneesheren in de EEG' door L. Dhooer, in AG 2, Fak. geneeskunde, Minderbroederstr. 17 (org. Europakring)
LEZING 12.00 u. 'Wat beweegt Kristenen voor Europa als Kristenen?' door P. Kerkhofs, in MT 14, Hogeschoolplein (org. Europakring)
LEZING 16.30 u. 'Het landbouwbeleid van de EEG' door A. Lavens en A. Chrapé, in Aud. De Molen, Celestijnenlaan 131 (org. Europakring)
FILM 20.15 u. 'Vrouw tussen hond en wolf' van A. Delvaux, in Aud. K. (Campus Heverlee) (org. VTK)
FILM 20.30 u. 'Passe ton bac d'abord' (Dialat), in Aud. Ves., 60/50 fr. (org. D.A.F.)

Dinsdag 2 maart

LEZING 09.30 u. 'Organisatie en doelstellingen van de European Space Agency' door W. Thiebaert en J. Quaniers, in gebouw M., aud. 00.07, Celestijnenlaan 200 (org. Europakring)
DEBAT 12.00 u. 'Doorstroming van informatie bij de EEG' met G. B'zzits, C. Van Eiten, R. Germonprez, D. Sterckx, P. Van Enck en moderator J. F. Van den Broeck; in Blok E, Aud. Ves. (91.12)(org. Europakring)
LEZING 14.00 u. 'Het gehandicaptenbeleid van de EEG' door P. Daunt, in gebouw L, aud. 06, Celestijnenlaan 200 (org. Europakring)
KONCERT 20.15 Universitair harmonieorkest olv Louis Weemaels, in Grote Aula, Maria Theresia College; 150/80 fr. (org. Rectoraat en BRT 3)
FILM 20.30 u. 'Het volk zal zegevieren' met als voorfilm 'In het bos' over El Salvador; in zaal 017 van Aud. Ves.; 60 fr. (org. Bevindingsfilms)
OPTREDEN ??? u. TC Matic in Stella (org. VTK)

LEZING 20.30 u. 'Toetreding van Portugal tot de EEG' door ambassadeur Lopez in MT 14 (org. KTB)

Woensdag 3 maart

LEZING 10.00 'De algemene Europese Kieswet' door J. Verroken in Fak. L en W, 8ste verdiep (org. Europakring)
FILM 20.00 u. 'La Villegiatura' van M. Leto, in MSI 03.02; 40 fr. (org. Centrum voor Italiaanse Studies)
REVUE ??? u. van VRG in Stadsschouwburg
SPORT(?) ??? u. Fietsen op rollen in Ons Huis (org. KLIO)

IN FODAG 13.30 u.-18.45 u. 'Energiepro-

blematiek en gemeenten' in College De Valk, van 13.30 u. af. 14.00 u.: plenaire openingsvergadering met korte lezingen door M. Lambrecht, Prof. De Meester en Ir. P. Linssen. 14.40 u.-15.30 u.: een type-geval per provincie van de Belgische energieproblematiek (Brugge, Maldegem, Leuven, Antwerpen, Bree). 15.30 koffiepaauze. 16.00 u.: vijf werkgroepingen over resp. technologie, filosofie, economie, samenleving en recht, telkens o.l.v. deskundigen terzake. 17.30 u.: buffet. 18.45 u.: plenaire slotvergadering over energieproblematiek en gemeenten, met mandatarissen uit bovengenoemde gemeenten. Einde ca. 20.30 u. Org. Interfacultaire kring, Blijde Inkomstr. 3, 3000 Leuven. Deelname gratis voor studenten. Het buffet kost wel 300 fr., voorhand te storten op rek. nr. 2300045560-87.

Donderdag 4 maart

LEZING 10.00 u. 'De ontwikkeling van de atoomenergie in het kader van de EEG' door G. H'g Debus, in Fak. Toeg. Wet., Lokaal E, Celestijnenlaan 300
LEZING 10.00 u. 'Jaren ondervinding als min. van EZ in België' door W. Claes in Fak. TEW, Dekenstr. 2 (01.29)
LEZING 11.00 u. 'De Europese culturele integratiepolitiek' door E. Van Isterbeek, in Fak. LW, 8ste verdiep.
LEZING 12.00 u. 'Europa, een begrip in de rechtspraktijk' door Y. Van Boel in Fak. rechtsgeleerdheid (91.06)
LEZING 15.00 u. 'De farmacopoeë en de mogelijke verdergaande ontwikkelingen op Europees niveau' door R. Delattin en B. Huyghe, Instituut voor farmaceutische wetenschappen, Van Evenstr. 4, zaal 2
LEZING 20.00 u. 'Recente ontwikkelingen in de Chinese economie' dor S. Plasschaert, LW, 8ste verd., 50 fr.
LEZING 20.00 u. 'Kerncentrales, werklozen, arbeidersstrijd' door Karel Heirebout, in STUC, 1ste verd. (org. La Cecilia)
VOORDRACHT 20.00 u. 'Levenslot en wedergeboorte' door J. Weyens, in zaal 3 van Cultureel Centrum, Brusselsstraat (org. Vrije Volkshogeschool)
REVUE ??? u. Van VRG in stadsschouwburg
FUIF 22.00 u. In Byblos (1ste kan. sinologie)

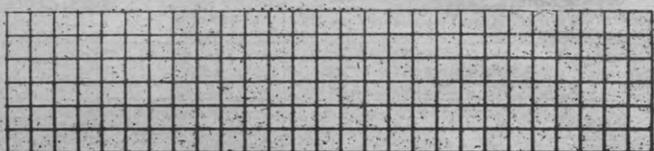
SLAVISCHE AVOND 20.00 u. Dansgroepen Poltava en Millennium, volksmuziek uit de Oekraïne en een toneel van Kozmin, vertaald naar het Nederlands en gebracht door slavisten. Ook slavische drinks en versnaperingen zullen niet ontbreken. In het Lidd (org. E.OOS).

Zaterdag 6 maart

BAL 20.00 u. Met De Kreuners en fuif met discobar van Radio Centraal in Zaal Hof ter Lo in Antwerpen; 150/120 fr. (org. A'pens advokatencollectief)
VERNISSAGE 20.30 u. Dany Tulkens stelt ten toon in galerij Embryo, Lipsiusstr. 20, inl. door dramacursisten van het DACEB.

ZOEKERTJE : 20 fr.

Gebruik onderstaand rooster 1 teken per vakje, 1 vakje tussen de woorden.

Van 1 tot 4 maart.

Grootse Europaweek op komst

Op 1 maart start Europakring Leuven met een globale campagne om alle studenten gevoelig te houden voor het voornaamste politieke, sociaal-economische en culturele proces op dit continent sinds de Tweede Wereldoorlog: de Europese integratie.

Wat kan Europa betekenen voor een afgestudeerde student geneeskunde, die niet onmiddellijk in dit kleine België werk wil zoeken, maar toch gehecht blijft aan de algemene culturele context waarin hij is opgegroeid? Moet een Europees burgerlijk ingenieur zich ondergeschikt voelen aan zijn Amerikaanse of Japanse collega's, terwijl Europese samenwerking voor hen kan betekenen, bijv. in, het Ariane project. Hoe staat het met de algemene, zo eenvormig mogelijke Europese kieswet, wanneer over afgezien tijd het Europees Parlement bij het Europees publiek opnieuw om legitimiteit zal vragen?

ZOEKERTJES

Te koop: Texas Instrum. Rekenmachietje - ingelijste Amerikaanse graffiti foto's - chroomdioxide super II, nieuw, 90 min. A/Human League Dear B/DAF ZW Predikherenstr. 5 na 17 u.

Psychologiestudent zoekt adressen van vaktijdschriften en vakaturebladen in België. Wie helpt mij? Henk van Atteveld Wilsenstraat 42-2 8924 EN Leeuwarden (Nederland)

Wie kan er mij het boekje bij de Assimilcassettes voor Spaans verkopen en/of in bruikleen geven? ZW Caroline Deleu Sluiststraat 13 3000 Leuven

Leer typen met Scheidegger-methode. Binnenkort ook in Leuven, studenten; speciale voorwaarden. Inlichtingen bij Frans Luc, Cité Arenberg Blok 7/0

Vermist: kotfuij. Verloren op woensdag 17 februari, ong. 19.30 u. Ferug te bezorgen Parkstraat 223

Gewetensbezwaarde gevraagd voor administratie en boekhouding van het tijdschrift *Kultuurleven*, Ravenstr. 112 3000 Leuven 016/22.92.22

Gezocht door ing. personen die willen meereiden van Leuven naar Kortrijk elke vrijdagavond, vertrek om 17.00 u. Contact nemen met Paul Busyne, Broekstraat 21, Heverlee, op di. of do. na 19 u.

Bericht i.v.m. gevonden poesje: eigenaar ervan wendde zich tot Naamse Vest 174, doch ginds geen poesje. Kan iemand het juiste adres geven? Of zich wenden tot Naamsestwg. 181, Heverlee. Dank.

IN ONZE SUCCESSERIE: JOBS AANGEBODEN!!

Enquêteurs gevraagd (dames en heren) voor interviews bij sociale instellingen. Vijf kandidaten per Vlaamse provincie. Profiel: afstuderend, laatste jaars (of mensen die studies stoppen), netjes voorkomen, vlót, kortom: door-duwwers! Datum: van 15 maart tot eind mei. Z.w. Jobdienst, Bob Depoorter, Bogaardenstr. 1, Leuven.

'SATIRISCH GENOT'?

Op 7 en 8 maart wordt er in het 'STUC' te Leuven en toneel opgevoerd, 'Aantekeningn van een dode, van Armin Stolper, door het BTK.

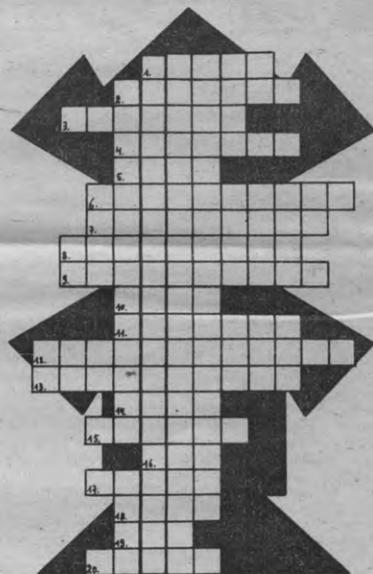
Over al deze vragen en nog veel meer zal tijdens de Europaweek grootscheeps geïnformeerd worden. De hele campagne valt uiteen in twee luiken: allereerst zullen er vanaf 1 maart tot en met 4 maart

in het overgrote gedeelte van de faculteiten lezingen gehouden worden over raakvlakken tussen de resp. studiedomeinen en Europa en dit door 'autoriteiten' ter zaken. De concrete lezingen staan in de agenda op het achterblad van deze Veto. Het tweede luik, iets ludieker, behelst een reeks Europese menu's voorgeschoteld in de Alma's. Die menu's vind je weer in onze vaste Alma-rubriek op de laatste pagina.

HDP

DE A.S.R. SCHRIJFT TWEE HALFTIJDSE BETREKKINGEN VAN BEPERKTE DUUR UIT VOOR M/V KANDIDATEN VOOR DE BETREKKINGEN VAN 1) VETO-SECRETARIS EN 2) ASR SECRETARIS ZIE PAGINA 4

ENERGETISCH HOOFDBREKERTJE

ENERGETISCH HOOFDBREKERTJE

N.a.v. het congres op drie maart over 'Energieproblematiek en gemeenten', georganiseerd door de Interfacultaire Kring. Plaats: De Valk, Tieneststraat. Voor alle gegevens: zie onder 'Agenda'

HORIZONTAAL

1. Samensmelting 2. Oorsprong van oliebrandstof 3. Ultrazwaar isotoop van waterstof 4. Opstelling om kernfusie te realiseren 5. Westvlaamse energienijp 6. Aardwarmteleer 7. Verzamelaar (van zonnestraling) 8. Ongeladen kerndeeltjes 9. Bundel elektronen of positron 10. Gratis energiebron 11. Variante van een element 12. Gebouwencomplex voor elektriciteitsopwekking uit nucleaire energie 13. Aardgasgebied in Nederland 14. Limburgse gemeente, vertegenwoordigd op het congres 15. Vierde aggregatietoestand van een stof 16. Stralingsdosis 17. Kernen 18. Société Morane d'Electricité 19. Bruto Nationaal Product 20. Lichtdeeltje

VERTIKAAL

Er verschijnt een technisch onderdeel dat onze energievoorziening een flinke duw voertuit kan geven. Oplossingen op het congres!

Gene Janssens

KOPIEER BIJ VTK OOK GOEDKOOP!

Politika voetball interprofessioneel

Een voetbalploeg van de kring van sociale wetenschappen zal ingericht worden op maandag 1 maart tegen een ploeg van Van Meerbeek, onze ex-administratieve sekretaris. Deze match zou naar verluidt doorgaan op een terrein van het sportkot, en wel om 18 u. Indien dat niet zou mogelijk zijn, dan vertrekt men naar de faculteitsgebouwen om 18 u., richting Blanden. Voor meer inlichtingen: zie affiches aan de galven.

Overigens doet een kwalijkgeurend bericht de ronde als zouden onze eigenste profren bereid zijn een majske te doen tegen een ploeg van studenten. M.m.v. (naar 't schijnt) o.a. Bundervoet en vele anderen. Even kwalijk gerucht: Prof. Dobbelaere zou de niet onerebare rol van keeper op zich nemen.

U wordt op de hoogte gehouden!

Wiv